

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hatásos példt sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 167

KIADÓHIVATAL

Aradi Nyomda Részvény-

Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1914.

FOSZERKESZTŐ:

STAUBER JÓZSEF.

Szerda, május 27.

Mai számunk főbb közleményei:

- Tisza István a román aspirációkról.
- A Kőlcsey-egylet új főladatai.
- A kárpáti tura második napja.
- Kereskedelmi tanárok aradi gyűlése
- Miért mellőzik a gépüzemigazgatót?
- Vallomások Tlepoló grófnő mellett.
- Árverezik Mánás Elza hagyatékát.
- Ki lesz a függetlenségek vezére?
- Kossuth Ferenc ravatalánál.
- Tarkaságok.

Justh bucsuja.

Arad, május 26.

Két elnöki tiszte volt az egyesült függetlenségi pártnak. Az egyik Kossuth Ferenc halálával üresedett meg; a másik az által lesz árva, hogy — amint az ma hirré ment — Justh Gyula válik meg tőle.

Tulajdonképen egyik se volt már aktiv pártvezér. Mint a cimér két oldalán a két patronus: olyan volt a függetlenségi párt mellett a Kossuth Ferenc és a Justh Gyula neve. Amikor a pártegyesülés nehéz és rosszul sikerült munkáját elvégezték, az egyiket azért tették a másik mellé, hogy sem az egyik, sem a másik ne legyen ura, névadója és kormányzó szelleme a pártnak.

Kossuth Ferenc halála után Justh Gyula úgy érzi, hogy ez a rendeltetése megszűnik; egyedüli pártvezér nem akar lenni, ha az egész egyesült párt szívesen látná is, az egészsége, meg a kora nem ad módot neki erre a szerepre. Amint Kossuth Ferenc, ő

is eltestálta a pártvezérséget; Kossuth Apponyi Albertnek juttatta, ő Károlyi Mihálynak szánta.

Hagyjuk most a meddő találgatást, hogy a két vezér-jelölt közül melyik marad fölül, hogy a kettősjelölés nem fogja-e ketté választani a rövid idő előtt egyesült függetlenségi pártot. Ebben a pillanatban az érdeklődés Kossuth Ferenc ravatala mellől a távozó Justh Gyula felé fordul, a ki, ha az elnökségről való lemondással nem is fejezi be politikai pályafutását, de annak mindenesetre csöndesebb, kevésbé aktiv részéhez jut.

Az ő politikai cselekvése régebbre nyulik vissza, annál az időnél, a mikor Kossuth Ferenc hazajött: és mégis, mintha a sors azért rendelte volna Kossuth mellé, hogy a kettőjük közötti ellentét középutja legyen az igazi ellenzéki politika. Kossuth Ferencet — negyvennyolcas voltához képest — tulságosan kimértnek, tulságosan nyugodtnak mondták; Justh Gyula maga volt a hirtelen lobbanó tűz, az indulatnak könnyen kitörő krátere, a tulságba csapó harag. Ha a kettőnek összeolvastásából egy embert lehetett volna képzelni, az lett volna talán a mintaszerű függetlenségi pártvezér, olyan, a melyik diplomata is, számító, és egyben jó harckeverő. Azonban az emberek között a szélsőségek érintkezése ritkán jelenti az érzések egybeolvadását, hanem inkább az egymás ellen kiütő tüzet, haragszikkákat. Kossuth Ferenc és Justh Gyula nem közeledtek egy-

máshoz, sőt az indulat gyakran a személyes barátság sorompóin túl vezette őket egymástól.

De mindakettőjüket egymással szemben és a közvélemény előtt tekintélyvel övezte mindkettejük jó-hiszeműsége. Justh Gyula tévedéseiben, a melyekhez makacsul ragaszkodott, kitöréseiben, a melyekről szívesen elfelejtkezett, felületességeiben és suhintó mondásaiban mindig őszinte, fanatikus és keményhitű volt. Mint politikus pedig: egyéniség, a kit sokfelől érhetett a kritika, de azt nem vonhatta kétségbe, hogy egy érdekes, önálló típusu embere a magyar politikának.

A vezéri botot letéve, most vele is kevesebben lesznek függetlenségi párt ama reprezentáns emberei, akiknek politikai pályája a függetlenségi pártból nőtt ki és azon fejlődött végig. Apponyi Albert gróf három pártban is volt, negyvennyolcassá lett; Károlyi Mihály grófban se sejtették a radikális függetlenségit, mikor az Omge székében gazda-politizált. Ha ők kerülnek is a függetlenségi párt élére — akár együttesen, akár külön-külön — a nép aligha látja bennük azt a hus- és vér negyvennyolcást, akit Iványi Dánielben, Kossuth Ferencben, Ugron Gáborban, Justh Gyulában látott.

A két vezér bucsuzik. Az egyik koporsóban, a másik élve, ép testtel, de lemondó érzések között. Az a ki nem mondott sejtés megy velük, hogy a mi új vezérek alatt ezután követke-

Az imaszőnyeg.

Irta: Szini Gyula.

Mirza Béla különös kedvét lelte abban, hogy a vasuti várócsarnokok üvegfülede alatt őgyeleljen. Forgatta a menetrendtáblákat, az újságos kioszkban sorra nézegette a külföldi újságokat és könyveket, hallgatta a vonatok hosszan elvágó fűtvülését, a kikiáltó harsány esőngetését, amelyre az utazni akarók szíve mindig megdobban és az állomások egyhangú litániáját. Némely utvonal már oly ismerősen csengett a fülében, mint valami népszerű dal, vagy költemény refrainje, ahogy például a kikiáltó beleharsogta a visszhangos csarnokba:

— Belgrád, Szófia, Konstantinápoly... be-szállni!

Mirza Béla szegény ember volt és törökös neve ellenére a pesti kispolgárok fakó kasztjába tartozott. Mirza Béla nem tudta, hogy ősei még a török hódoltság idejéből ragadtak-e meg Pesten, vagy pedig, ahogy apja gyanította, egy kisázsiai szivacskereskedő és halvéárus az ősiük, aki több mint száz évvel ezelőtt telepedett le a pesti Dudaparton. A neve mindig némi nyugtalansággal töltötte el őt magát és a vonatok fűttyei a képzeletét messze elragadták a Boszporuson túl.

De Pesten nem azért születnek az emberek, hogy a vágyaik beteljesedjenek, mert a születésük tényével körülbelül már minden

időre meg van szabva, hogy az élet hálózatának melyik szakaszán fogják végezni. Csak beszélni és kiszállni lehet. Mirza Béla mind ezt már jól tudta, mert túl volt harminc évén és esze ágában sem volt soha, hogy fellázadjon a végzet ellen, amely neki a helyi érdekű sors vasut harmadik osztályára szóló jegyet nyomott a kezébe.

Csak titokban és szerényen szólalt meg benne őseinek ázsiai kalandos vére, amely Aleppóból Budapestre hajította őket, hogy itt a harmadik-negyedik generációban egy Mirza Béla nevű kishivatalnoknak az okozói legyenek. Mirza Béla minden utazóvágya kimerült abban, hogy megvette a párisi „Figaró” egy számát és egy hétig böngészett benne. Volt egy francia szótára, amelyből az első tizenöt oldal hiányzott, de a segítségével mégis megértette a párisi újságot.

És ezzel a szelid, jámbor emberrel esett meg a különös történet, amely miatt a neve még nyomdafestékre is érdemes lett.

A pályaudvaron egy automata, amely a beléje dobott nikkal huszfillérest egy csomag csokoládéval hálálta meg, megfeneklett. Egy hölgy zavart mosollyal rázogatta a gép makacs fogóját és türelmetlenül nézett körül, mintha segítséget keresne.

Mirza Béla ott állt a közelében és a fogó kattogására lett figyelmes. A hölgyből egyelőre

nem látott egyebet, csak a hátát és a haját, amely fehéres virágossárga, bodros és tömött volt, mint egy kisázsiai szivacs. Ez a különös haj már az első pillanatban a fejébe kergette a vért, anélkül, hogy tudta volna miért.

A hölgy mellé sietett, megragadta az automata fogóját, teljes erejéből rázni kezdte és kihajította belőle a makacs csokoládét. A hölgy hálásan rámosolygott Mirza Bélára és köszönetet biccintett a fejével. Mirza Béla pedig szinte beleszádult a hölgy pillantásába. A nőnek különös sápadt, elefántcsont fényű, szép arcából sötét, szenvedélyes és egyben bánatos szeme villan elő és ahogy rátűzött Mirza Bélára, azokat a kisázsiai esőndes, mély barna éjszakákat juttatta eszébe, amikor a félhold egy mozdulatlanul fekete víztükör fölött aranylemezként csillog.

A nő európai ruhába volt öltözve, komoly és mégis kacér előkelőséggel, de egész lényéből és kerek, kissé lompos mozdulatából egy ázsiai eredet sugárzott elő. Látszott rajta, hogy a francia toilletteében idegenül mozog. Lassu imbolygó kissé féloldalas járásával tovább ment, de leszegedett fejéből és hátrafelé leső szeméből Mirza megérezte, hogy ezabad őt követnie...

Néhány óra múlva Mirza Béla kissé megindultan és szédelegve tekintett végig a köruton.

zik, nem lesz az eddigi függetlenségi pártnak folytatása, hanem lassan oszló, lassan változó valami, a melyet hosszabb, vagy rövidebb idő alatt új alakulások, új ellenzések szorítanak le a politikai mezőről.

Tisza István a román aspirációkról.

(A delegáció ülése.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 26.

Zichy Ágoston gróf elnök tíz óra után nyitja meg az ülést.

Napirenden a külügyi költségvetés szerepel.

Nagy Ferenc előadó ismerteti a külügyi albizottság jelentését. Sajnálattal konstatálja, hogy a remények, melyeket az expozé az albániai alakuláshoz fűzött, nem teljesültek. Erkölcsi kötelességünk, hogy a fejedelmet támogassuk. Megemlékezik az [romániai demonstrációkról és tüntetésekről. Visszautasítja az osztrák delegátusoknak viszonyainkba való beavatkozását. Kéri a jelentés elfogadását.

Andrássy Gyula gróf mielőtt az expozé bírálatába fogna, az aktuális kérdésekkel foglalkozik. Az események balkáni útja legutóbb hangoztatott véleményében megerősítették. Legnagyobb hibának tartja, amit már hangoztatott is, hogy — külügyi politikánk nem számolt a balkáni háború következményeivel. A kezdetleges hibának megvolt az a következménye, hogy a Balkánon kifejlődött az a nézet, hogy Európa olyan kutya, amely ugat, de nem harap. A balkáni országok meggyőződése az, hogy ha együtt tartanak és együtt haladnak, nem irányíthatja őket Európa és különösen nem a monarchia. A monarchia második nagy hibája volt, hogy annak idején, mikor nem kellett volna szembekerülni, keserű összeütközésbe jutni a balkániakkal, nem egyezett meg velük. Hivatkozik a szandzsák-kérdésre, amelyben előnyös megegyezést lehetett volna létesíteni. A külügyminiszter a legutóbbi eseményekben sem mutatott elég erélyt.

Tisza István gróf: Elvi szempontból teljesen egyetértek Andrássyval, aki lojálisan elismerte, hogy tárgyalásaim olyan időben kezdődtek, amikor a monarchia és Románia között még nem következett be az elhidegülés. Néze-

tek dolga, hogy miniszter koromban folytatnom kellett volna ezeket a tárgyalásokat, vagy félbeszakítanom. Nézetem szerint hiba lett volna félbeszakítani. Régebben mondott beszédem a mostani, nincs egymással ellentétben. Akkor is azt hirdetem, hogy engem csak az elégit ki, ha

a románok lemondanak nacionalista aspirációikról.

Emberekkel való megegyezést ismerek, de megalkuvást nem.

Hadik János gróf: Maga a tárgyalások ténye is elegendő.

Tisza: A megegyezés nem vonatkozott volna egyébre, mint a nacionalista törekvések megszüntetésére.

Andrássy: Talán inkább a mérséklésüket akarta.

Tisza: Ugy van. Hiszen erre példa is van. Itt vannak a szászok, akik régebben az alkotmánypárt tagjai voltak, ma pedig a nemzeti munkapártban foglalnak helyet.

Andrássy: Azok nem alkotnak pártot.

Tisza: Dehogy nem Sächsische Volkspartei a címe.

Andrássy: De az nem parlamenti párt!

Tisza: Tárgyalásaimmal elértem azt a célt, hogy ma már a románok között is sokan vannak,

akik a Magyarországgal való együttműködést többre becsülik a nacionalista mozgalmaknál.

Hadik János gróf: Eddig csak dezavualták Önt!

Tisza: Nem kívánok erre a megjegyzésre reflektálni. Nem is akartam, csak rávilágítani a románokkal való tárgyalásaim okaira.

Ezután Lukács György szólalt fel, aki szintén Andrássynak a román tárgyalásokról való megjegyzéseivel polemizált.

Félkettőkor Zichy Ágost gróf elnök az ülést felfüggesztette.

A délutáni ülést negyed ötkor nyitotta meg Beöthy László elnök. Az első felszólaló Rakovszky Béla. Beszéde elején az albán zavarokkal foglalkozik a külügyminiszterrel szemben ezeket nem tartja egyszerű és elmaradhatatlan gyermekbetegségnek, hanem komoly tüneteknek. Visszapillantást vet az albán

államalakulatra és kijelenti, hogy az albánok sohasem éltek nemzeti életet. A külügyminiszter annak az oknak a hangoztatásával, amely az önálló Albánia szükségét indokolta, nemcsak Szerbiában, hanem az entente hatalmaiban is ellenszenvet keltett a monarchia iránt és elrontotta az alakulást már akkor, amikor megcsinálta, amikor északon kihasította belőle az albánok lakta területet és délen hozzá csapta a görög területet. Albániát olyan szűk keretek közé szorította, amelyek között lélekezni se tud. Taglalja ezután a külügyminiszter álláspontját és azt fejtegeti, hogy

a monarchia külpolitikája magához ragadhatta volna a balkáni válság során a vezérszerepet,

ha a státuskvó álláspontjához ragaszkodik. Ebben az esetben az események kialakulása folytán a hatalmaknak kellett volna a monarchiát kérni, hogy adja fel ezen elvi álláspontját és ezért esérébe megcsinálhatta volna másként az önálló Albániát, mint ahogy megcsinálta és biztosíthatta volna jogainkat a keleti vasutaknál is. De persze attól tartott a közhangulat, hogy ebből európai háború lesz. Hát igenis oda kellett volna szorítani a hatalmakat az európai háború veszélye elé, amely nem következhetett volna be, de meglelt volna a balkáni egyensúly. Példa erre Románia határozott fellépése, amellyel majdnem provokálta Oroszországot a beavatkozásra, amikor minden pétervári intelem ellenére bevonult Bulgáriába, felidézve a háború veszélyét és háború helyett az történt, hogy Románia sikert-siker után aratott és Oroszország meg se mozdult és nem tört ki európai háború. A mai Albánia magában hordja a bukás csiréjét, szét fog esni, meg fog semmisülni és szégyent hoz azokra a hatalmakra, amelyek megalkották, védelmezték és ragaszkodtak hozzá. A mai Albánia két negatív szempontnak köszönheti alakulását. Az egyik hogy Szerbia északon, a másik hogy Görögország délen ne juthassanak az Adriához.

Szünet után a balkáni államok gazdasági helyzetével foglalkozik, amelyet egyenesen ijesztőnek tart. Rámutat arra, hogy milyen aránytalanul csökkent a monarchia balkáni exportja, szemben a többi államok kivitelének emelkedésével. Rátér ezután a keleti vasutak kérdésére és ezt ismerteti. Általános külpolitikai elvként

Ha tudnátok! — ujjongott a szive...
— Ha tudnátok, hogy honnan jövök, hol voltam...!

Mintahogy a hangyák a kis fehér falatokkal sietnek a boly felé, az utca népe az esti lapok fehér lepedőskéivel sürgött-forgott az ivlámpák alatt. Mindenki falta a betűket... A bolgárok győztek!... Törökországnak vége!...

Mirza Béla felé egy újságíró ismerőse már messziről lobogtatta a „különkiadás“-t... Mit szólna hozzá?

Béla csak mosolygott magában. Az újságíróból, aki a „Pesti Rikkancs“ rendőri tudósítója volt, teljesen hiányzott az, amit újságírói szimatnak neveznek, különben megérezte volna az érdekességet, amely Mirza Béla ruhájának minden porcikájából szinte áradt.

A riporter azonban mint valami szimattalan véreb tovább száguldott és Béla sietve még jobban feltúrta kabátja gallérját, amely alatt nyakendője rendetlenül lógott.

Bemenekült a legelső kávéház fülkéjébe és a megvakult tükrökben megnézte az arcát. Az izgalom, a dicsőség, a titok rózsái pirultak orcáján.

Haja kuszáltan lógott homlokára. Szeme nedves volt a lázasságtól. Csaknem ájulást érzett belső forrósága miatt, úgy, hogy a kézmosó vizével kellett magát felüditenie, hogy valahogy magához térjen.

Amint így rendezte magát, megvonult egy zugban, likórt rendelt és maga elé idézte mindazt, amit látott, tapasztalt...

A fehérre festett rácsos üvegajtó előtt spárga-függöny volt „Tessék“ felirással. Még akkor nem tudta, hogy milyen paradicsomba nyílik ez az ajtó, mégis izgatottan és idegesen nyomta meg a csengő porcellángombját.

Az előszobában egy csinosabb, angolos külsejű szobaleány fürkészte végig és kérdő, gyanakvó pillantással olvasta el a névjegyet. Aztán eltűnt. Az előszoba élővirággal volt díszítve és valami nagyon jó, nagyon finom illata volt.

— Tessék bemenni — szólt a szobaleány, amikor újra előjött.

Dobogó szívvel, de mindenre, még a kidozásra is elszántan lépett be Mirza Béla.

Jobbfajta hotelszobába került, amelynek két ablaka az utcára nyílt. A pamlag és a zsöllék utitáskákkal voltak megrakva. A szivacszin-haju hölgy, akivel a pályaudvaron ismerkedett meg, elője sietett, leültette egy tabouretre és lázas, szapora francia szóval, lihegő, izgatott kebellet a következőket mondotta neki:

— Uram, ne gondoljon rólam semmi rosszat azért, hogy megengedtem, hogy a lakásomba követhessen. Ön a pályaudvaron az első pillanatra megnyerte tetézésemet és bizalmamat. Szükségem volna olyan férfira, aki megbízható és hallgatni tud, mint a sir. Erez-e ön magában elég erőt arra, hogy esetleg hosszabb ideig egy veszedelmes titkot őrizzen, hogy azt senki ne el ne árulja és ha kell, még fenyegetésekkel is szembeszálljon?

— Önért, asszonyom, mindenre képes volnék, — felelte Mirza Béla.

— Adja a kezét, uram...

Mirza Béla becsületszavával erősítette meg, hogy a titkot akár élete árán is meg fogja védeni.

Az asszony hálás pillantást vetett rá és beszélt tovább:

— Nemrég érkeztem meg Törökországból... A bolgárok elfoglalták városunkat és férjemet, a vár parancsnokát fogságba vetették. En azonban tudtam járni a bolgár katonák eszén és még idejekorán megszöktem az ostromolt városból. Még csak nem is egyedül, hanem angol szobaleánnyal együtt. Kofának voltunk öltözve mind a ketten és ezért gyanútlanul átengedtek bennünket az ostromló bolgárok vonalán. Pedig ha tudták volna, hogy milyen értékes kincset viszek magammal, talán abban a pillanatban főbelövettek volna engem...

Mirza Béla tágranyilt szemmel bámult a török várkapitány hősi feleségére.

— A kincs — folytatta az asszony — a melyet a bolgárok elől megmentettem, még nálam van és épen ez az oka annak, hogy az ön közeledését szívesen vettem, mert, mint mondtam, nagyon fontos titkot akarok önre bízni. A fontos titok nem más, mint az a kincs, amit magammal hoztam és amelynek őrzetére önt szeretném felkérni.

Az asszony mélyen és szédítően belénézett Mirza Béla szemébe és szólt:

— Ostromlott városunk legnagyobb mecsétjében a papok imaszönyeget őriztek, ame-

Andrássy Gyula gróf hagyományait jelöli ki, amelyekből diplomáciánk eltért. Magunkra vagyunk hagyatva — mondja — és veszély idején nem akad egy szekundánsunk se. Nem a külső háborútól kell félnünk, hanem az ország belsejében dúló háborútól.

Szülő Géza a következő szónok. Az új balkáni alakulatokról beszél. A monarchia nagy áldozatokat hozott és mégis kevés anyagi előnyt biztosított számunkra. A közgazdaság fejlesztését sürgeti a balkáni államokra való tekintettel és védelmébe veszi az osztrák-magyar konzulátusi képviselőket, amelyeket ok nélkül támadtak. Ami Romániával való viszonyunkat illeti, Romániának sokkal nagyobb érdeke, hogy jó viszonyban legyen a monarchiával, mint amilyen érdeke az a monarchiának. *Nem kell Románia barátsága után futkosnunk.*

Apponyi Albert gróf az idő előrehaladott volta miatt csak néhány megjegyzést tesz, beszédét később mondja el. 1907-ben a hágai békekonferencián elhatározták, hogy azt időnként megismétlik. Nyilatkozatra hívja fel a külügyminisztert, mi az álláspontja a harmadik konferencia összehívása ügyében. A kis-ázsiai gazdasági terjeszkedés kérdésével foglalkozik ezután. Nem tartja helyes politikának, hogy azt tesszük, a mit más, anélkül, hogy a lehetőségekkel számolnánk. Az osztrák magyar monarchia két államának közgazdasági helyzete a jelen körülmények között lehetlenné teszi a kifelé való expansív közgazdasági politikát. Ez Magyarországra nézve csak újabb áldozatokat jelentene a kellő eredmény nélkül. Mert ha Magyarország érdekei elsősorban mezőgazdasági érdekek, Ausztriáé ellenkezőleg ipari érdekek. Magyarország ipari téren nem tudja felvenni a versenyt Ausztriával, tehát Magyarország csak Ausztria javára hozna a gyarmatosítással áldozatokat. Hadügyi téren már amúgy is átléptük a határt és el fog jönni az idő, amikor a szükséges percentet egyik állam se fogja tudni elviselni. A monarchia közgazdasági politikájáról csak akkor beszélhetünk, ha Magyarország ipara együtt halad Ausztriáéval, ennek előfeltétele pedig az önálló magyar vámterület. A politikai kérdésekkel legközelebbi felszólalásakor fog foglalkozni.

Az ülés ezután este hét órakor véget ért. A legközelebbi ülés holnap délelőtt tíz órakor lesz.

A Kölcsey-egylet új feladatai.

— Óvodák, képeskönyvek, gazdakörök, dalárdák. —

*

Az a harminc esztendő, mely alatt a Kölcsey egyesület Aradon kulturális munkát fejtett ki, kétségtelenül tud eredményeket, sikereket felmutatni. A muzeumaink, a könyvtárunk, a Zichy-alap, a Trefort-alap stb. oly valóságok, amelyek mellett hangtalanul elmenni nem lehet, oly valóságok, amelyek tanuskodnak mellett, hogy valamikor tetterős kezek produktív munka elvégzésére vállalkoztak.

A múltban oly erkölcsi tőkét gyűjtött az egyesület, amely erőt ad mai működésének. Rossz gazdálkodás volna ez erkölcsi tőke filléreit kamatoztalanul hagyni, vagy elkölteni.

A Kölcsey-egyesület multja kötelezi a jövőre való munkálkodásra, amely kötelezettségének, hogy eleget tehessen, más utakon is kell működést kifejtenie.

Ma nincs muzeuma, nincs könyvtára, ma minden ténykedése kimerül abban, hogy Aradon, ahol a kultúra minden feltétele meg van (színház, mozi, hangverseny, napilapok, kényelmes fővárosi vonatösszeköttetés stb) évenként nyolc előadást, illetve felolvasást rendez.

Kezdetől fogva úgy éreztem, hogy e keretek szűkek, hogy a nyolc felolvasás — bár közszükséglet — egy mai értelemben vett közművelődési egyesületnek létjogosultságát kétségessé teszi s a választmány tagjaival egyenként nem is egyszer e keretek kibővítésének módjaitól behatóbban is tárgyaltunk. Legutóbb (május 4-én) a Kölcsey-egyesület és a Filharmónia vezetői előtt egy kis rögtönzött összejövetelen e sorok írója ismét szóvá tette a Kölcsey-egyesület jövő feladatait, mire megbízták a tervezet megalkotásával.

Azok az új utak, melyeket én ma megjelölni kívánok, valójában nem újak, már a Kölcsey-egyesület is kísérletezett ez utakon valamit elérni. Akkoriban nem sikerült. De ami 15–20 évvel ezelőtt meddő kísérletezésnek bizonyult, ma égető szükség lehet.

Aki nyitott szemmel nézi a világ folyását, látja, hogy a tizenöt esztendővel ezelőtti utópisztikus álmok, megvalósuláshoz közel, hangos követelésekké lettek. Akik mellett nem mennek el érzéketlenül az események, tudják, hogy a mai szervezeten kulturánkban satnyuló fajunkat felszivja a nemzetiségek céltudatos, szervezett, imponáló kulturája. Akik a statisztika lesújtóan figyelmeztető számadataiból olvasni tudnak, kétségbeesetten látják, mint veszítjük el lábunk alól a talajt csak azért, mert nincs határozottan magyar birtokpolitikánk.

Szerveznünk kell egy társadalmat, amelyet mindenféle jótékony célra kihasználnak, szerveznünk kell a legégetőbb, a legmagasabb jótékony célra, szervezni kell a megye egész társadalmát, hogy lehető legyen a megye kulturális szervezése, meg kell teremtenünk a magyar kulturális köztudatot, amely segítőt kezét nyújtja ahhoz, hogy a megyékben mindenütt óvodák állíttassanak fel, hogy a gyermekek képekkel és képeskönyvekkel láttassanak el, meg kell alakítani a legény és gazdaköröket, magyar dalárdákat kell szervezni, minden községet el kell vándorkönyvtárral látni, a magyarság szupremáciája érdekében az analfabéták oktatását fokozottabb mérvben kell szorgalmazni.

Különös súlyt kellene a gyermekekre fektetnünk mesedélutánok és marionettek rendezésével, hogy aztán a jövő munkáját könnyebbé tegyük.

Kell érintkező pontokat keresnünk más rokonegyesületekkel, hogy a módok megválasztásában ne kísérletezzünk s ha összefogtunk, bele kell vonnunk Békés, Csanád, Hunyad megyéket a törekvésünk keresztülvitelének érdekszövetségébe s akkor a jövő harminc esztendőre megsokszoroztuk az egyesület erkölcsi tőkéjét.

E konturvonallakkal megrajzolt tervek is felvetik a kérdést: hogyan és miből?

Az elsőre egyelőre e helyen csak negative válaszolok: nem aktákkal, mert az bizonyos, hogy a kulturát sem aktázni, sem közigazgatni nem lehet. A kulturát csak személyes munkássággal lehet ez irányban szolgálni.

Az anyagiak nem oly horribilisek, mint hisszük s a fedezet részben társadalmi uton, részben állami támogatásból megtérül. (Hiszem

lyen a hagyomány szerint valamikor maga a Próféta térdelt. Ez a szőnyeg városunk legnagyobb kincse, valóságos palládiuma volt. A férjem, még mielőtt a bolgárok ostromolni kezdték a várat, az imaszőnyeget elhozatta a mecsetből, mert az odavaló nép hite szerint, azé lesz a város, aki az ereklyét meg tudja kaparítani. Mikor aztán a férjem látta, hogy a várat a bolgárok ellen nem tudja tartani, reám bízta a szent ereklyét. Én a derekam köré csavartam a könnyűszővésű szőnyeget és mint mondtam, átlóptam a bolgárok vonalán.

Az asszony szeméből ázsiai fanatizmus lobogott és Mirza Béla is úgy érezte, hogy őseinek török vére benne is hevesen fellángol.

— A szent szőnyeget önre akarom bízni — szölt az asszony bensőséges hangon — mindaddig, míg városunk föl nem szabadul és mi kegyeletesen azívvel vissza nem vihetjük a drága ereklyét a mecsetbe. Ez a szőnyeg a záloga annak, hogy a város nem marad sokáig a bolgárok kezén, mert nem tudták megszerzeni a csodatevő ereklyét, a város hatalmának kulcsát.

A szép asszony elérzékenyülten mutatott egy fakó kis szőnyegre, amely az egyik karoszekre volt kiterítve. Lehajolt az ereklyéhez, megérintette a homlokát és megcsókolta áhitattal. Mirza Bélának, a ki mindezt végignézte, könybe lábadt a szeme.

— A szőnyeget ön jobban fogja megőrizni mint én — szölt halkán az asszony. — Én győne nő vagyok és ki tudja, hová fog vetni engem a sors, mert hirtelen kellett menekülnöm az ostromlott városból és a sző-

nyegnél egyebet nem menthettem magammal . . .

Mirza Béla torkát fojtogatni kezdte a részvét és úgy érezte, hogy kabátja bal zsebe alatt nemcsak a szíve indul meg, hanem szinte magától kinyílik a bőrtárcája, amelyben egy kétszáz koronás bankjegy — szegény ember ritka kincse — volt elrejtve.

— Asszonyom — szölt Béla — ha zavarából kimenthetem . . . nagyon szívesen álllok rendelkezésére . . . Én is török származású vagyok . . .

És a következő pillanatban a kétszáz koronás bankjegy már a szép asszony rózsaszínű tenyerén pihent.

— De uram . . . ezt nem vártam öntől . . . huzódzott az asszony. — Ezt nem fogadhatom el . . . Egyébként, ha kölcsönbe adja, nem bánom . . . Hiszen a szőnyeg maga legalább százezer annyit ér és az önnél marad zálogul . . . Ha a törökök megint visszafoglalták a várat a bolgároktól, akkor érte jönnek majd az ereklyéért és önt gazdagon megjutalmazták. Engedje meg uram, hogy följegyezzem a nevét és a lakása címét . . .

*

Mirza Béla hosszú hónapokon át a legnagyobb gondját viselte a szent ima szőnyegnek. Ha aludt, a párnája alá rejtette, ha elment hazulról, a dereka köré csavarta. Nálánál senki izgatottabban nem leste a törökországi híreket és különösen nagy figyelemmel kísérte annak a városnak a sorsát, ahonnan az ima-szőnyeg származott.

Igy telt, mult az idő, lezajlott az egész balkáni háború, de a város csak továbbra is a bolgárok kezében maradt és Mirza Bélának reménye sem lehetett többé, hogy a törökök visszaváltják tőle a drága ereklyét.

Egyszer aztán, mikor Mirza Béla nagyon megszorult, becsomagolta a szent ima-szőnyeget és elment vele egy mohamedán szőnyegkereskedőhöz, akinek a kirakatára belvárosi sétáiról emlékezett. Érezte ugyan, hogy ezzel szentségtörést követ el és legedesebb, legtitkosabb szerelmét árulja el, de a szükség hatalmasabb ur volt érzelmeinél és remegő kézzel tárta a kereskedő elé a drága ereklyét.

A kereskedő csak megfogta a szőnyeget egy csücskét, a világosság felé fordította, megnézte és közömbösen szölt:

— Ez a szőnyeg nem valódi . . .

— De valódi! — szölt fanatikusan Mirza Béla.

— Nem valódi, — mondta nyugodtan a kereskedő és kissé megpiszkálta a szőnyeg hátát. Néhány nagyon is európai betűre mutatott, amiket csak szakértő szeme vehetett észre. Mirza Béla tátott szájjal bámult rá.

— A szőnyeg Csehországban készült — szölt végül a kereskedő — megér negyven koronát . . .

És Mirza Béla máig sem tudja, hogy a szép török asszony csapta-e be — ezt alig tudja róla elhinni! — vagy pedig már eredetileg azok a törökök voltak megcsalva, akik ezt a csehországi szőnyeget mint a próféta imaszőnyegét imádták és szentnek tartották. Amilyen korrupt állapotok vannak Törökországban, Mirza Béla inkább az utóbbit hiszi el.

tudniillik, hogy az Egyesület ismét belép a Közművelődési Tanács tagjainak a sorába.)

E sok munkát igénylő, de eleinte kevés eredménnyel járó, a jövő életünkre azonban annál jobban kiható kulturtörékvéseket az érdekeltek szíves figyelmébe ajánlom,

Farkas József dr.

A kárpáti tura második napja.

(A résztvevők és díjak.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 26.

Ma folytatták a kárpáti automobil turautat, amelynek résztvevői a verseny második etapját futották be. A versenyben a következő résztvevők haladnak különböző gyártmányú kocsikon: Friedrich István (Benz), Sahlmann Karl (Benz), Chrambach Frigyes (Opel), M. Walter v. M. (Gräf & Stift), Heine Wilhelm (Benz), Frohner Román dr. (Austro-Daimler), Gschwindt Ernő (Fiat), Urbán Zsigmond (Fiat), Kobek Kornél (Puch), Dollfuss Róbert (Delau-Bellev.) Kolowrat S. gróf (Laurin és Klement), Kornfeld Emil (Austro-Daimler), ifj. Schneller Jenő (Fiat és Benz), Delmár Walter (Benz), Pfanz Jean (Benz), Pollack Ottó (Benz), Orsich György gróf (Adler), Vértés V. István (Rába), Gráber Ernő (Rába), Graissing Karl dr. (Laurin és Klement), Siereke Róbert (Austro-Daimler), Schweizer Alfréd (Austro-Daimler), Frohner és Románé Pásztyei Jeanette (Mercedes), Köhler László (Hupmobile), Werlin Jaques (Puch) Höcker Frigyes (MÁG.), Kövér Tibor (MÁG.), Fejes Jenő (MÁG.), Szilberleitner József (MÁG.), Waszky Rudolf (Peugeot), Dámer Gyula (Chevrolet), Posselt Gyula (Benz), Madarassy-Beck L. báró (Fiat), Héger Jenő (Austro-Daimler.)

Ezehez csatlakoztak még a következő kísérő kocsik: Zichy Béla Rezső gróf (Austro-Daimler), utas: Esterházy Alajos gróf, Bláthy Ottó Titusz alelnök (Peugeot), Felsőványi Baruch Jenő célbíró (Austro-Daimler), utasok, f. Baruch Jenőné és Ugron András főszolgabíró, Rácz Vilmos (Austro-Daimler), utasai: Hevesi Gyula és Schuller József. Delmár Tivadar dr. döntőbíró (Westinghouse), utasok: Szurmay György vezérőrnagy és Belitska Sándor ezredes, a honvédelmi minisztérium képviselői, Kienast Ferenc svájci főkonzul, sportbizottsági tag (De Dion Bouton), utasok: Choffat József dr. svájci rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter és Fabriczius Aladár sportbizottsági tag. Márkus Lajos vezérőrnagy százados sportbizottsági tag (Austro-Daimler), utas: felsőványi Baruch Aladár. Benárd Agoston dr. versenyorvos (Raf-Knight). Versenybizottság (Marta). Sirch Antal (Renault) versenyen kívül; Döntőbíró (Berliet.)

A versenyzők ma az ut harmadik etapját tették meg sikeresen. Miután tegnap Dornawatrág jutottak el, ma hajnalban a beérkezés sorrendjében startoltak és folytatták utjukat Szovátára, ahova délután félháromkor érkeztek meg a versenyzők előtt járó Zichy Béla Rezső gróf és a versenyintézőség autói, majd berobogtak a többiek is.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — 151
Nyomda	— — — — — 151

Vallomások Tiepoló grófnő mellett.

(Kezdődnek a pörbeszéddek.)

Távirati tudósítás.

Oneglia, május 26.

Egy hónapja lesz néhány nap múlva, hogy Tiepoló Marie grófnő sápadtan, összetörve bírái elé állt. Azóta szakadatlan sora vonult fel a tanuknak, s a legellentetesebb vallomásokat tették. Ma vége szakadt a hosszú sornak és bár az ellenkező vallomások e napon sem maradtak el, fontos és jelentős szavak kerültek ki az utolsó tanuk szájából védőpajzsként Tiepoló grófnő mellett.

A tanuhallgatás utolsó napján a san-remói főbörtönőr felesége az első tanu, név szerint Fontanesi Palmira. Ő kutatta ki a grófnőt nyomban elfogatása után. A főkérdés, amelyre felelnie kell: rongyos volt-e a grófnő ruhája, látszott-e azon küzdelinek nyoma. A tanu erre nem tudott határozott feleletet adni. Másrészt azonban sokat beszélt a gyilkos asszony betegségről, rohamairól, egészen intim női szenvedéseiről. Ezután ismét asszony tanuskodása következik. Gramigna Magdolna szabónő mondja el azt, amit tud. Annyira megy a grófnő iránti rajongásában, hogy kevés híján nem is akartak megesketni vallomására. Főképp Polimanti fivérének, Paridének a a vallomását akarta meggyöngíteni, aki tudvalevően azt mondta, hogy amint a meggyilkolt fiu, tisztiszolga korában ő is beléphetett urnője furdósátrába, amikor az ott mezitelenül tartózkodott.

Ezután ismét katonatisztek következnek. Francioni Vittorio az első. Ujat nem tud mondani. *Dicséri és magasztalja a grófnőt,*

aki — szerinte — a jó anya és a korrekt feleség példaképe.

Giove Jakab őrnagy következik, aki különös szerepet vállalt. Nem a grófnőről, hanem Oggioni kapitányról beszél, akit ama lappangó gyanu ellen akar megvédeni, mintha a százados tudott volna felesége és Polimanti benső barátságáról. Az őrnagy elsorolta, hany csapatban harcolt vitében Oggioni és lehetetlennek mondotta, hogy ez a bátor katona az élet bármely fordulataiban gyöngének mutakozhatott volna.

Massardo Henrik, annak a hadihajónak tisztje, amelyen az Oggioni-család az afrikai háboru alkalmával hosszabb időt töltött. Szerinte a grófnő nagyon szerette a férjét, akit a legnagyobb veszedelemben is követett. Ennek ellenére, amikor neki, a tengerész tisztnek, egy alkalommal levelet irt a grófnő, úgy irta alá: a magát igazán szerető Máriaja. Ez azt igazolná, hogy a grófnő nemcsak Polimantinak irt így, de mindenkinek, *akivel csak kissé is közelebbi barátságba került.* Sajnos, a tanu arra a kérdésre, amelyet a magánvédő ügyvédje intézett hozzá, nem tudott azzal felelni, hogy a kérdéses levelet megőrizte volna. Ehelyett nemesi szavával hitelesítette kijelentéseit a fiatal tengerésztiszt.

Pacchiandi Ferenc sanremoi koresmáros a megölt tisztiszolga két polgári ruháját őrizte. Elbeszélése szerint a fiu hat hónap alatt körülbelül huszonöt-ször jött el a koresmába átöltözni, mindig este és mindannyiszor késő éjjel tért vissza. Hogy ilyenkor hol járt, soha nem mondotta, de nyilvánvaló volt, hogy nő van a dologban, akinek a hirnevére a legény roppantul vigyázott. Másik tanu, Pensa Niccolò kertész vallomásában egy apróság a legérdekesebb. Polimanti — meséli — egy nap elmondotta a tanunak, hogy a grófnő hirtelen rosszul lett.

Polimanti és a cselédleány letépték róla a ruhát és úgy fektették ágyba mezitelenül. A grófnő akkor hálásan megköszönte a szolgáló buzgólkodását. Ez nyolc nappal a gyilkosság előtt történt. Semerio Angelo borbély azt vallja, hogy Polimanti a grófnőt karjaiban tanította meg uszni ilyen alkalmakkor *tetszése szerint ölelgethette urnőjét.* Gandolfo Carlo arról ad számot, hogy egy alkalommal szörnyen fölhevült állapotban találta barátját, Polimantit, aki rögtön el akarta hagyni a kapitány házat. Felháborodásának az volt az oka, hogy a grófnő az egyik gyerek miatt megbántotta. Polimanti ekkor fenyegetőzött is, de csak a barátja előtt:

— *Ma este mindent elmondok a kapitánynak!* — mondotta. — Majd megmutatom ki vagyok! — Am teszi hozzá a tanu, ennek a fenyegetőzésnek nem lett semmi következése.

... Ez volt az utolsó tanuvallomás.

A tanuvallomások után megkezdődtek a pörbeszéddek.

Delbello ügyvéd, a Polimanti család jogi képviselője beszédében számos körülményt hoz fel annak bizonyítására, hogy a grófnő és a tisztiszolga között bizalmas viszony volt és hogy Polimanti olyan időben beszélt már a nő terhességéről, amikor erről még senki se tudott. Nézete szerint a gyilkosság úgy történt, hogy a grófnő visszakövetelte medallionját, ebből összetűzés keletkezett, veszekedés és veszekedés közben a grófnő Polimantit megkarcolta. Fél órával a gyilkosság előtt még látták Polimantit az ablaknál nyugodtan állni. A szobában semmi rendellenesség nem volt. Nem felel meg a valóságnak az se, hogy a grófnő a tett elkövetésének idején nem volt beszámítható állapotban. Felszólítja az esküdteket, hogy mentsek meg a rajtaszáradt gyanutól Polimanti emlékét, aki jó katona és tisztességes ember volt.

Az ügyész mondotta el ezután vádbeszédét, amelyben azt fejtegette, hogy a vadlott szemitéle szimpátiát nem érdemel. Holnap a védőbeszédre kerül sor.

SPORT.

+ Rendkívüli közgyűlés. Az Aradi Torna Egyesület május 28-án a Millinium-vendéglő külön helyiségében este fél nyolc orakor rendkívüli közgyűlést tart. Tárgysorozat: Tribünépítés és egyéb folyó ügyek. Eme közgyűlésünkre az egyesület tagjait ezután is meghívjuk. Lőcs Rezső elnök, Zaráy Jenő titkár.

+ Kerületi bajnoki atletikai viadal Aradon. Vasárnap délután volt az Aradi Torna Egyesület szezonnnyitó országos atletikai viadala, mely mintegy előmérkőzése volt a június hó 1-én rendezendő kerületi bajnoki atletikai viadalnak. A bajnoki viadal, mint minden évben, igen élvezetes esemény szokott lenni. Jelen esetben is itt lesznek Temesvár, Szolnok, Szeged, Ujvidék, Nagykikinda és Arad városok legjobbjai.

+ Két budapesti csapat lesz Arad sportéletének pünkösdi szenzációja. Pünkösdi vasárnapján a Magyar Atletikai Klub teljes első csapata jön Aradra, hogy az Aradi Atletikai Klubbal mérkőzzék; pünkösdi hétfőjén pedig nem a Krikketterek, hanem a Ferencvárosi Torna Klub kombinált csapata lesz az AAK. vendége.

+ A Világosi Sport Egylet footballesapata május 24-én játszotta barátságos footballmérkőzését szép számú közönség előtt a „Glória” aradi román sport klub csapatával, melyet szép játék után 2 : 1 arányban nyert meg.

Kossuth Ferenc ravatalánál.

(Az országos részvét. — Tisza István gróf kegyeleto. — Készülődés a temetésre.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 26

A szoba felé, hova hetekig szállt egy ország aggódó tekintete, ma már a meghatóan nagyszerű részvét ömlik. Kossuth Ferenc a kínzó betegágyról, csöndes, nyugodalmas koporsóba került és a betegség emberfeletti küzdelmeiben szenvedő test elpihenve várja az anyaföld ölét. Amilyen mély és fájdalmas volt a hír, mely szétvitte Kossuth Ferenc halálát, olyan osztatlan és szívből jövő a részvét, amely az egész nemzet lelkéből fakadt és körülöleli koporsóját.

A ravatal.

Reggeli hét óráig a táviratkihordókon kívül senki sem járt a lakásban. A detektívek állandóan váltják egymást a ravatal előtt, amely körül reggel még nem gyújtották meg a gyertyákat.

Kossuth Ferenc vörösrézkoporsójában, fehér selyemkendővel felkötött állal alussza örök álmát. Az oszlási processzus már megkezdődött. A száján át habos vér bugyog elő, a levegő nehéz, szinte elviselhetetlen s félső, hogy holnapra, a meleg májusi időjárás még jobban siettet, az oszlást és a koporsót idő előtt le kell majd zárni.

Az első, aki ma reggel a ravatal előtt megjelent, Gál József kereskedelemügyi miniszteriumi szolga volt. Gál sirva borult a koporsóra, perceként át keservesen zokogott és a detektíveknek kellett lecsillapítani. Gált, aki most Hollán Sándor miniszteri tanácsos ajtónállója, Kossuth hozta be a miniszteriumba és állandóan figyelemmel volt iránta.

Kevéssel utána egy katolikus pap, Dömötör György kisvárdai plébános jelent meg a halottas szobában. Sokáig imádkozott a ravatal előtt, szeme könybe borult és később munkatársunknak ezt mondta:

— Siratom atyai jótevőmet és böles tanácsadómat. Az antialkoholizmus ügyében együtt dolgoztam Kossuthal, aki mindig támogatott, segített küzdelmemben.

A derék pap jó negyedóráig maradt magára a halottal. Fájdalma kétszeres. Decemberben, amikor Kossuth Ferenc eljegyezte gróf Benyovszky Sándornét, Dömötör ódát írt a jegyepárhoz, amiért Kossuth sajátkezü levélben mondott köszönetet.

Reggel nyolc órakor érkezik a gyászszobába az Entreprise két diszruhás testőre: Morsch Mátyás és Szmolka József. Biborvörös bársonypárnát hoznak magukkal, amelyen Kossuth Ferenc rendjeit helyezik el.

Kilenc órakor Boda Dezső dr. főkapitány Ambrozovics Lajos volt főispán kérésére négy diszruhás rendőrt rendelt a lakásba. Kettő a gyászdrapériás előszobában, kettő pedig a ravatal előtt állt.

Reggel nyolc óra volt, mikor a temetkezési vállalat diszörsege felállt a ravatal mellett. A ravatal körül szüntelenül járnak az emberek, jönnek az emberek Kossuth lakásába. Ma is detektívek őrzik az előszobát és a ravatalt, de mindenkit bebozsátanak a lakásba.

Tíz órakor Jánossy Béla rendőrfelügyelő vezetésével diszruhás rendőrök jelentek meg a lakásban, akik az előszobában és a ravatal körül őrséget alkotnak.

A közönség sűrű rajokban zarándokol a ravatalhoz. Mindenki néhány percig ott időzik

a nehéz, fojtó levegővel telt halottas szobában. Virágokat, csokrokat, egyes rózsaszálakat hoznak, azonkívül szüntelenül érkeznek a koszoruk, magánosoktól, testületektől stb.

A Gresham palota körül is nagy az élénkség. A palota üvegtető udvarán állandóan sok ember áll és érdeklődéssel nézi azt a sűrűgörgést, amely a „Kossuth-lépcsőn“ végbemege.

Tisza István gróf részvéte.

Tisza István gróf miniszterelnök még a tegnapi nap folyamán táviratilag kondoleált Bécsből, ma pedig a következő levelet juttatta az özvegyhez:

Kegyelmes Asszonyom!

Engedje meg, hogy közvetlenül Kegyelmes Asszonyom előtt is kifejezést adjak mély részvételemnek és egyuttal őszinte sajnálatomnak a fölött, hogy a *végtiltségtételen részt nem vehetek*. Ettől kizárólag a megboldogult iránti kegyelet tart vissza, amely arra indít, hogy még csak a lehetőségét is kizárjam bármind, megjelenéssel kapcsolatos kegyeletstörtéti incidensnek.

Fogadja Nagyméltóságod igaz tisztelem és részvétem ismételt kifejezését.

Tisza István.

Délután egy órakor a miniszterelnök és neje hatalmas, fehér rózsákból font koszorút küldött a ravatalra. A koszoru szalagján ez a felírás van:

Gróf Tisza István és gróf Tisza Istvánné.

(Koszoruk a ravatalon.)

A ravatalt rengeteg koszoru borítja. Virággal van különben tele az egész ravatalos terem. Középen van elhelyezve az özvegy hatalmas koszoruja, amelyen ez a felírás van:

Forrón szeretett felejtethetlen Ferencnek — Mariskád.

A ravatalon ott vannak továbbá a következő felírású koszoruk:

Forró szeretettel gyászoló unokanővéred — Ilka. Forró szeretettel sógornak — Márta. Nemzetünk reménységének egykori letéteményese — Isten veled! Szeretett testvéremnek — Kossuth Lajos Tivadar. Szeretett Feri bácsinak — Lajcsi és Klárika. Rokoni szerettel — Dezső és Mária. Az igazi atyai barátoknak — Szerényi József. A régi ragaszkodással — Grinich Bertalan. Felejtethetlen jó kegyelmes uramnak — Vera. Felejtethetlen jó gazdámnak — Jancsó István és neje. Elnöktársamnak baráti kegyelettel — Justh Gyula. Hü barátomnak — Tóth János. Hü kegyelettel Kossuth Ferencnek — Darányi Ferenc. Kegyelete jeléül — Harkányi János. A kereskedelmi miniszterium tisztikara — Kossuth Ferenc valóságos belső titkos tanácsosnak, volt kereskedelemügyi miniszternek.

Félegykor megjelent a halottasháznál *Drosche Lázár Alfréd* miniszteri osztálytanácsos és hatalmas koszorút hozott a miniszterelnökségről. Az óriási babékoszoru szalagján ez a felírás volt:

KOSSUTH FERENCNEK — A MAGYAR KIRÁLYI KORMÁNY.

A nemzeti munkapárt nevében *Khuen-Héderváry Károly* gróf a következő táviratot küldte az özvegyhez:

A súlyos csapás alkalmából, amely kegyelmes asszonyomat feledhetetlen férje halálával érte, fogadja ugy a magam, mint egész pártom részvételem tiszteletteljes kifejezését.

Gróf Khuen-Héderváry Károly pártelnök.

Lukács László részvéttávirata így hangzik: Fogadja kegyelmes asszonyom feledhetetlen férje halálával ért csapás alkalmából egészen átértett részvételemnek nyilvánítását.

Lukács László.

Jankovich Béla vallási és közoktatásügyi miniszter ezt a levelet intézte Kossuth Lajos Tivadarhoz:

— Az a nagy veszteség, amely Nagyságodat bátyja halálával érte s amely hazánk közéletét kimagasló alakjától fosztotta meg, amely kiváltotta belőlem az őszinte fájdalom és részvét érzetét, amelyet megkísérlek ezuton kifejezni. Végtelenül sajnálom, hogy a temetésen nem lehetek jelen, mert előbbi megállapodások értelmében részt kell vennem azon az országos ünnepélyen, amelyet a hercegprimásnak biborossá történt kiténtetése alkalmából rendeznek. Igaz részvétem megismétlése mellett maradok megkülönböztetett tisztelettel Nagyságod őszinte hive, *Jankovich Béla*.

(A képviselőház részvéte.)

Délelőtt tizenegy órakor *Tóth Ferenc* dr. képviselőházi elnöki titkár, a képviselőház hatalmas koszoruját helyezte el az ideiglenes ravatalra. A hatalmas, három méter átmérőjű koszorun a következő felírás olvasható:

Kossuth Ferenc emlékének — A magyar országgyűlés képviselőháza.

Tóth Ferenc meleg szavakkal tolmácsolta a képviselőház részvétét *Kossuth Lajos* Tódor előtt, aki meghatottan, sokáig szorongatta *Tóth Ferenc* kezét. Majd megindult hangon a következőképpen válaszolt:

— Nagyon köszönöm a képviselőház részvételemnek ez újabb megnyilvánulását, mely annál is inkább meghat, mivel szegény bátyám hosszú betegeskedése alatt a képviselőház és elnöksége részvételemnek, meleg érdeklődésének, figyelmének és gyöngédségének számos tanujelét adta. Most, hogy a képviselőház elnöksége módot keresett arra, hogy az ideiglenes ravatalra is elhelyezi koszoruját, hogy az elhunyt szelleme minél hamarabb érezhesse ezt, ragaszkodásnak, gyöngédségnek és különös figyelemnek tartom és módot fogok keresni arra, hogy az állandó részvétért az *elnök urnak és a képviselőháznak mélyen átértettköszönetemet nyilváníthassam*.

A nemzeti munkapárt díszes koszorút helyezett a ravatalra ezzel a felirással: *Kossuth Ferencnek a nemzeti munkapárt.*

(Országos kegyelet.)

A részvéttáviratok az ország minden részéből özönlének. A vidéki függetlenségi párt-szervezeteken kívül kondoleáltak: Győr városa, a főváros minden kerületének függetlenségi pártja, egyuttal koszorút is. *Jankovich Béla* kultuszminiszter, *Medekovich*, a horvát országgyűlés elnöke. *Temesvár*, *Pécs*, *Eger* városok magisztrátusai, *Zichy Géza* gróf, *Korányi Sándor* báró, *Vojnits Sándor* báró, a kolozsvári nemzeti munkapárt, a szabolcsmegyei függetlenségi párt, *Zemplénmege közönsége*, *Ungvár* város stb. Olaszországból *Kossuth Lajos* Tódor rengeteg táviratot kapott.

A Budapesti Ujságírók Egyesülete, amelynek *Kossuth Ferenc* kezdetől fogva rendes tagja volt, ma délután rendkívüli választmányi ülést tartott az egyesületnek a temetésen való részvétele dolgában. Az ülésen *Márkus Miksa* udvari tanácsos, az egyesület elnöke mondott emelkedett beszédet *Kossuthról*. A választmányra rendkívül mély hatást tett a beszéd, elhatározták, hogy jegyzőkönyvben örökítik meg és az egyesület évi jelentésében közlik.

Ezután megbeszéltek, hogy az egyesület milyen formában vesz részt a temetésen és elhatározták, hogy Kossuth Lajos sírjára is koszorút helyeznek ezzel a felirással: Kossuth Lajosnak, a legdicsebb magyar újságírónak a Budapesti Újságírók Egyesülete.

(A temetés.)

A temetésre vonatkozóan folynak az előkészületek. A holttestet este tíz órakor átvitették a Gresham palotából a Nemzeti Múzeumba, ahol a díszes ravatalt felállítják. A halottas kocsit Pally Sándor kísérte, s mellette haladt a rendőrség által rendelkezésére bocsájtott díszőrség.

A főváros most már véglegesen megállapította a temetés rendjét és a temetésen résztvevők elhelyezkedését. Szigorúan fognak ragaszkodni ahhoz, hogy belépőjegy nélkül senkit sem bocsátanak be a Múzeum-kertbe. Belépőjegyet senkinek nem küldenek, jegyet csakis személyes jelentkezés alapján ad a temetés rendezője: Buzay Károly tanácsos. A jegyekért szerdán délelőtt lehet jelentkezni.

Háromféle jegyet adnak ki: fehér, barna és zöld színűt. A fehér színű jegy a csarnokba való belépésre jogosít. Ilyent csakis a család tagjai, a kormány tagjai, a székesfővárosi törvényhatóság képviselői, a főrendek, országgyűlési képviselők és hatóságok, és a vármegyék vezetői kapnak. A barna jegy a lépcsőre való belépésre jogosít. Ilyen jegyet kapnak a vármegyék kiküldöttségei, hatóságok és más előkelőségek. A zöld jeggyel a kertbe lehet csak belépni. A küldöttség tagjai a Kálvin-téren gyülekeznek, csak Pestvármegye, Cegléd városának ezer tagú küldöttsége és a függetlenségi párt küldöttsége sorakozik a Múzeummal szemben, a Múzeum-köruton.

Az egyházi szertartás a csarnokban veszi kezdetét, ahol az Opera énekkara két zsolozsmát énekel. Ezt követi Scholtz Gusztáv püspök imája. Utána Raffay Sándor szentbeszéde és áldása következik. Az Opera százötven tagú nagy zenekara fogja az oszlopcsarnok baloldalán Wagner Siegfried gyászindulóját harsonkával eljátszani. Az operai zenekar játéka alatt bent a ravatal mellett a gyászbeszédet tartják. Bárczy István polgármester a főváros nevében, Apponyi Albert gróf pedig a függetlenségi párt nevében parentálja el a nagy halottat. A beszédek után következik a koporsó leemelése a katafalkról, miközben az operai énekkar Hunyady gyászindulójával vonul le és a gyásznenet közben hat helyen fog zsolozsmákat énekelni és pedig a Múzeum kapujánál, a Rákóczi-ut sarkán, a Rókus előtt, a Luther udvar előtt, a Baross-téren és a temető kapujánál.

A temetőben a szertartást az operai énekkar zsolozsmái vezeti be. Raffay Sándor bucsúbeszéde és áldása után az operai zenekar a plateauról eljátsza Erkel Halálnak éjszakája című gyászdalát. Ezután következnek a beszédek. Ha sok szónok jelentkezik, akkor egy részét a beszédnek a Múzeumnál, más részét pedig a temetőben mondják el. A postás zenekar, mely már a menet élén felváltva játszik az Opera zenekarával gyászdalokat, a Hinnusszal fejezi be a gyászszertartást.

A közelgő nyári idény küszöbén

elköltözés, lakásváltoztatás esetén tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy lakcímüket — a legutolsó tartózkodási hely megjelölése mellett — a kiadóhivatallal a lap pontos szétküldése szempontjából idejekorán közöljék. Külföldre való költözködés esetén a portókülömbözet szíves megtérítését kérjük.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Aradi színészek kabarétársulata.** Játézik most a nagyobb vidéki községekben addig is, amíg Aradon megkezdődik a nyári szezon. A társulatot — mint ma megírjuk — karamitász érte Békéscsabán, ahol az előadásban zavarok voltak és a csabai kritikás „lovágta” az aradi színészeket. Polgár Sándor, aki a kabarétársulást igazgatja, a csabai esetről leveleiben ezeket írja az Aradi Közlönynek: „Békéscsabán az a baleset ért, hogy karmestorunk rosszul lett és a műsor második része összezavarodott. Új karmestert szerződtettünk: a győri színház karmegyát, aki kiváló zenész. A további előadásokat ő vezeti és ezzel Gyulán, Orosházán, Hódmezővásárhelyen és Battonyán szép sikereket arattunk. Műsorunk az aradi színházban előadott és általánosan ismert számokból áll. A csabai kritikás ellen, aki támadásával kárt okozott nekünk további állomás-helyeinken, kártérítési sajtópórt indítottunk.” — Ez a pör kétségtelenül érdekes lesz, mert az első kártérítési pör, amelyet színházi kritika miatt indítottak Magyarországon.

* **Zeneakadémiai vizsga.** Csaklány Tiber aradi kereskedelmi iskolai és Tausz Artur főgimnáziumi tanuló, Tausz Henrik dr. járárorvos fia a budapesti zeneakadémián sikerrel tették le az akadémia hatodik osztályából, a hegedű tanszakra a vizsgát. A két kitünő sikerrel vizsgázott növendék Karházaik Eszter tanítványa és az aradi zeneakadémián előadásain a kulturpalotában is mártóbbszor arattak sikert az aradi közönség előtt.

* **A színház közlése.** Pintérék, az aradi közönség régi ismerősei látogatnak el pünkösdkor Aradra s a két ünnepen előadásokat tartanak a színházban. Pintér Imrét, meg Farlag Kornéliát legutóbbi Aradca léttükör a közönség tüntető szeretete fogadta s így előrelátható, hogy a mostani vizsgálatok ugyanolyan sikerek között fog lefolyni. Pintérék most egész társulattal jönnek, amely tizenegy tagból áll s műsorukban nemcsak kabarés számok vannak, hanem egy pompás bohózatos moziszkécs, amelynek a pesti cselédek a címe s főként Pintér, meg Farlag Kornélia nyujtanak benne kacagató, briliáns alakítását. A kinemaszkécsen kívül a legújabb kabarédarabokat adja elő a Pintér Imre társulata, amelynek sorában a legkittünőbb kabarés színészek foglalnak helyet. A pünkösdi előadások rendkívül olcsó helyárak mellett lesznek a téli színházban.

* **A Medgyaszay kabaré Aradon.** Mint értesülünk, a Medgyaszay-kabaré tagjai június hó elején Aradon a „Fehér Kereszt” szállodában vendégszerepelnek. Kiválóknak ismert közkezdelt művészek lépnek fel néhány estén a „Fehér Kereszt” ez alkalomra pompásan átalakított szellős kerthelyiségében. A kabaré-társulat primadonnái: Vörös Ily és Mátrai Bóza. Művészei: Kóváry Gyula és Boross Géza a legkittünőbb kabaré komikusok. Továbbá Papp János és Mahr Nándor. Előbbi ügyesen előadott szép hangú dalaival, utóbbi a politikai tréfák utólrhetlen alakításával kelt szenzációt. A társulat igazgatója már előnyösen ismert, Faragó Jenő, a zeneszámok kísérője Rajna Sándor a jó hírnevű karmester.

* **Fantomas izgalmas menekülése.** (Az Apolló színház nagy detektiv-slágera.) A mindennapi élet annyira kifárasztja az embereket, hogy csak a napi eseményeken felülemelkedő dolgok nyujtanak ma már szórakozást. Azok a rondes, megszokott moziképek, amelyeket valamikor esodálattal néztünk akár órákon keresztül, már hidegen hagynak bennünket, sokszor untatnak is s ahhoz, hogy a moziszínházban kíváncsisággal nézzük a vásznonlapon vibráló árnyakat, olyan idegizgató dráma kell, mint amilyen a most műsoron lévő Fantomas. Nincsen emberi agy, amely előre eltalálná, hogy milyen szenzációs trükköket készít elő Fantomas üldözőinek kijátszására. Különösen ennek a résznek a csokmánya felette áll minden más hasonló zsánerű képnek. A publikum úgy hűfőn, mint keddén zsufoolásig megtöltötte az Apolló színház nézőterét. Holnap, szerdán utoljára kerül vetítésre Fantomas VI. 3.

* „Le a férfakkal” a kék egér bel Magde Lessing gel legközelebb az Uránián.

* **A méltóságos masamódi.** (Az Uránia mai vígjáték bemutatója.) Az elszegényedett mánás-lásasszony mulatságos és üde bájjal megírt történetét egy esodásan finom és izléses, mesesszerű keletében, pompás vígjátéki alakításokkal ma mutatja be a színház. Ifrsébet bárónó titokban masamódi üzletet tart fenn, de azért gazdag támogatója segélyével a nagy világban főuri szerepet játszik. Akad azonban egy komoly kérésje, kinek sejtelmé sincs arról, hogy arája munkával keresi meg a fényes háztartás költségeit. Ezt is meg hallja, hogy mennyasszonya gyakorta fölkeresi Wendlingen grófort, aki hírhedt nőcsábász. Csak ott az öreg grófnál derül ki a titok és a kalapszalén ajtai örökre bezáródnak. Finom ötletes és kaviarizú pikantériával telített helyzetek, kitünő színésznők és színészek, pazar fényességű berendezés, elsőrangú művelésotté teszi a kép megtekintését. A kiváló műsorban „Ismeretlen Hősök” cím alatt egy szabadsághős bravuros hősiessége és önfeláldozó harckészsége van megénekelve. 5.

* **A mánás-film az Apollóban.** A főváros mánásvilágának tagjai játszották el „A háromszáz éves ember” című mozidarabot, amelyet az Apolló legközelebb bemutat. 3.

TANÜGY.

Kereskedelmi tanárok aradi gyűlése.

(Az országos egyesület pünkösdi tanácskozásai.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 26.

A Kereskedelmi Szakiskolai Tanárok Országos Egyesülete pünkösdi két ünnepnapján tartja meg Aradon, a kulturpalota nagytermében huszadik rondes évi közgyűlését. A közgyűlésen érdekes előadást tart Somogyi Gyula dr. az aradi felső kereskedelmi iskola igazgatója.

A kongresszus részletes programja a következő: Május 30-án este 8 órakor ismerkedési vacsora a Vadaszkürt-vendéglőben. Első nap május hó 31-én. Reggel fél 9 órakor: Választmányi ülés a felső kereskedelmi iskola dísztermében a következő tárgysorozattal: Főtitkár jelentése a folyó ügyekről. Pénztáros jelentése a zároszámadásokról és a jövő év költségvetésének heterjesztése. A beuyjított indítványok tárgyalása. Jelölő-bizottság kiküldése. Délelőtt 10 órakor: Közgyűlés a következő tárgysorozattal: Elmöki megnyitók. Tartja Trautmann Henrik elnök. Főtitkár évi jelentése. Előadja Zilahy György főtitkár Szerkesztő évi jelentése. Heterjesztí Karcs Kristóf a „Kereskedelmi Szakoktatás” szerkesztője. Pénztáros évi jelentése. Heterjesztí Debreczeni Áron pénztáros. Ezzel kapcsolatban a számvizsgálók jelentésének heterjesztése, a jövő év költségvetésének elöterjesztése és tárgyalása. A kilépő választmányi tagok helyeinek betöltése. Indítványok. A közzgazdasági egyetem és a felső kereskedelmi iskolák. Előadja Bakács István dr. alelnök, székesfővárosi községi női felső kereskedelmi iskolai igazgató. Amit eddig mulasztottunk. Előadja Somogyi Gyula dr., aradi felső kereskedelmi iskolai igazgató. Déli 1 órakor: Arad város vendéglátása a Fehér Kereszt-vendéglőben. Délután fél 4 órakor: A vértanuk szobrának megkoszoruzása. A beszédet mondja Gálffy Ignác alelnök, a miskolci felső kereskedelmi iskola igazgatója. Séta a városban. Délután fél 8 órakor: A Quarnero, 260 színes vetített képpel kísért előadás, 2 részben. I. rész: Fiume és a magyar-horvát tengerpart. II. rész: Az osztrák Riviéra és a quarnerói szigeték. Előadja a kulturpalotában: Lévy István alelnök, a budapesti áll. felső kereskedelmi iskola igazgatója. Este 9 órakor: Az aradi kereskedőtestületek vendéglátása a Központi-szállodában.

Második nap, június 1-én. Délelőtt 8 órakor: Régi vágyak, régi sérelmek. Előadja Kárpáti Manó, györi felső kereskedelmi iskolai tanár. Délelőtt 9 órakor: A magas hőmérséklet előállításának problémája (kísérletekkel). Előadja Bankó Lajos, székesfővárosi közs. felső kereskedelmi iskolai tanár. A közgyűlésre és a felolvasásokra, melyek mind nyilvánosak, az egyesület elnöksége tisztelettel meghívja a tanügy barátait és az érdeklődő nagyközönséget.

Miért mellőzik a gépüzemigazgatót?

(Feltűnő intézkedések.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 26.

Akik a városházán mélyebben is látnak, mint amennyit akár az aktákban lefektetett szavakból, akár pedig sokszor a nyilvánvaló eseményekből a kissé távolabb álló következtetni tud, azok most fejüket összedugva, sutogva beszélnek két eseményről, amelyet úgy mondunk el, amint azt beszélnek.

Az egyik egészen friss keletű. Tegnap történt, illetve nem történt és ma már élénken kommentálták, magyarázták, az esemény háta mögött rejlő okokat behatóan kutatták.

Mint az Aradi Közlöny ma megírta, a város gazdasági széke tegnap délelőtt Lőcs Rezső gazdasági tanácsnok elnöklésével ülést tartott. Egyik tárgya az volt, hogy felbontotta a gyermekkórház fűtőpavillonjának központi fűtésére kiírt versenytárgyaláson beérkezett ajánlatokat. A hét ajánlat fölött a gazdasági szék nem döntött, hanem kiküldött egy ugynevezett véleményező bizottságot, amely a saját hatáskörében felülvizsgálja és elbírálja azokat, szakszempontokból foglalkozik a városnak szállítandó fűtési szerkezetekkel, dönt az ajánlatok sorsa felett. Ebbe a bizottságba a gazdasági szék legszorgalmasabb tagjait Maresch Gyulát és Bing Hugót delegálta és helyet foglal abban Kilyényi János főszámvevő, valamint Nachtnébel Ödön főmérnök.

Ez az intézkedés az, ami ma igen nagy feltűnést keltett a városházán.

— A legnagyobb tisztelet és becsület Maresch és Bing uraknak, hálás lehet Arad város velük szemben, mert igazán önzellenül és lelkiismeretesen, nagy hozzáértéssel foglalkoznak a közügyekkel. De ők is belátják bizonyára, hogy a központi fűtési berendezések olyan speciális szakértelmet követelnek, amelylyel csak gépészmérnök rendelkezik. Kellene volna egy ilyet is megbívní abba a bizottságba, amely a munkát kiadja — mondották a városháza mélyenlátói. Eddig az volt a kifogás, hogy a mérnöki hivatalnak nincs gépészmérnöke és ezért, mikor a gépüzemigazgatói állás betöltéséről volt szó, még azok is, akik azt szükségesnek mondották, — élükön Varjassy Lajos polgármester — azt hangoztatták, hogyha külön állás lesz is az igazgatóé, de az új szerződést úgy kötjük meg vele, hogy mint szakértő díjtalanul köteles ott ahol szükség lesz, szakvéleményt mondani. Zádor Imrét, a gépész mérnököt, egy ilyen szerződéssel választotta meg a közgyűlés. Miért mellőzik már őt az első alkalommal? Miért nem hívták meg abba a bizottságba, amelynek az a feladata, hogy fűtési rendszereket hasonlítson össze, fűtőkészülékek szerkezetét bírálja meg, kikeresse a hét közül a legjobbat és legolcsóbbat? Vajon a bizottság laikus tagjai kinek a véleménye után igazodnak és felelőségük tudatában kire hallgaszanak? A bizottság elnöke a gazdasági tanácsnok de valószínűleg az esetre, ha mással lesz elfoglalva, akkor a jegyzője Petrácz György fogalmazó elnököl. Tagjai a két említett városatyán kívül, a főmérnök, aki építész, a főszámvevő, a ki főszámvevő. Szóvá is tették ma előtte a gépüzemigazgatónak ezt a mellőzését.

— Már pedig én egy lépést sem teszek ebben az ügyben a város hivatalos szakértője nélkül — jelentette ki a főszámvevő ur.

— Így talán rájönnek az elkövetett hibára, ami utóvégre lehet feledékenység is és nem kell mögötte mindjárt tudja isten micsoda tendenciákat keresni, — szolt egy másik mélyenlátó.

— Helyes, elfogadom ezt az érvelést. Azonban megjegyzem, hogy ez már a második eset, amelyben úgy intézkedtek, mintha a gépüzemigazgató a világon se lenne. Az autbuszok fékjei körül lejátszódott események ismeretese. Ismételni szükségtelen azokat, csak azt kell megemlíteni, hogy a rendőrség vizsgálja felül, vajjon a miniszteri rendeletnek megfelelően történt e ennyi huza-vona után a felszerelés. Erről Green Nándor főkapitány rendeletére egy rendőrfelügyelő győződik meg. Ki is ment az autbuszgarázsba, megnézte a féket és rendben találta. Meg is mondta ezt a gépkocsi vállalat egyik alkalmazottjának. Ennyivel beérte, többet tenni nem tartott szükségesnek. Tudniillik arról, hogy a fék megfelelő a közbiztonság követelményeinek, a kocsi tehát forgalom képes, a főkapitány bizonyára hivatalosan értesítette volna az üzem vezetőjét, a kocsiért felelős gépüzemigazgatót, ha a felülvizsgálatra kiküldött tisztviselője erről neki jelentést tett volna és nem érte volna be annyival, hogy a garázsban talált egyik alantias közeggel ismerteti meg hivatalos véleményét. Ugy látszik a felügyelő hatóság azt elégségesnek tartja és a gépüzemigazgató létezéséről nem vesz tudomást. Ebből azonban a városnak kára is van, mert míg a rendőrség hivatalosan nem veszi tudomásul, hogy az üzemeknek van igazgatója is, akivel a végzéseit és elhatározásait közölheti és közölnie szükséges is, addig az a jónak talált kocsi nem mehet ki a garászból, mert így tekintendő, mint amely a forgalomtól még mindig el van tiltva. Vajon ez is feledékenység és ennek a mellőzésnek háttérében sincs tendencia, kérdezte a mélyenlátó.

A beszélgetés befejeződött. A felelettel mindenki adós maradt.

Árverezik Mágnás Elza hagyatékát

(A meggyilkolt kurtizán drágaságai.)
Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 26.

Junius negyediken — amint előrelátható — nagy érdeklődés, tolongás lesz Bátor Gábor dr. budapesti királyi közjegyzői irodájában a Lánchid-utca 2. számú házban, ahol ezen a napon hisztérikus asszonyok, kíváncsi és jó-módu félvilági dámák versenghetnek azokért a ruhadarabokért, ékszerekért, amelyeket egy szerencsétlen véget ért híres pesti demimond hordott a testén, azokért a butodarabokért, berendezési tárgyakért, amelyek között napjait lelte.

Turcsányi Emiliának, a híres Mágnás Elzának ingóságait árvereztetni a család,

a földhözragadt szegény tót familia, az egyetlenek, akiknek hasznuk volt Mágnás Elza borzalmas halálából: váratlanul nagy, nekik egyenesen fejedelmi örökséghez jutottak.

Nick Gusztáv és Kóbori Rózi, a hervatag kurtizán gyilkosai, az alkotmány-utcai fogházban várják ítéletüket a gyilkosságért, amelyet azért az ékszerekért követtek el, amelyek fölött most megperdül halkan a közjegyzői árverés kalapácsa. Turcsányi Elza vagyonát anyja özvegy Turcsányi Istvánné Zwora Mária és testvérnő örökölték. Amint ismeretes, az egyszerű emberekkel Schmidt Miksa gyáros, a meggyilkolt szőke kurtizán barátja egyezséget kötött: átengedte nekik mindazokat a drágaságokat, melyeket Elza lakásán összehalmozott, melyeket évek során át a gyáros ajándékozott Mágnás Elzának. Schmidt csak néhány személynél érdekkel bíró tárgyat, festményt tartott

meg. Az örökösök nem tudtak mit tenni a jórészt nem készpénzből álló vagyonnal és a közel másfél-százézer koronát érő ingóságokra most — nyilván ügyvédi tanácsra indulva — nyilvános árverést hirdettek.

Az árverés azonban nem Mágnás Elza tragikus emlékü lakásán lesz, ahonnan már régen elszállították a demimond holmiját, mert a lakását kiadták. Mágnás Elza ékszereit és egyéb ingóságát a közjegyző irodájában árverezik el és a venni szándékozók az ékszereket május 29, 30, június 2. és 3. napján délelőtt tíztől fél tíz óráig, a butorok és egyéb tárgyak a Sarkantyus-utca 9. számú ház félemeletén minden délelőtt fél tíz óráig megtekinthetők. Annyi bizonyos, hogy június negyedikeig kevés olyan forgalmas hely lesz Pesten, mint a közjegyzői iroda és a Sarkantyus utcai ház. Magán az árverésen talán kevesebb is lesz az izgalom, mert zárt írásbeli ajánlatokat kell beadni a közjegyzőhöz és pedig a buszonót csoportba foglalt ingóságok egyes csoportjaira, több csoportjaira vagy egészére. Egyes tárgyakra nem lehet árverezni. A beérkező ajánlatokat, amelyekhez a becsérték 10 százalékát is kell csatolni, fölbontják és eredményüket június negyediken délután egy órákor hirdetik ki. A megveit ingóságokat még aznap délután ki kell fizetni és elkell szállítani. Az árverési hirdetményből kiderül az is, hogy tulajdonképpen mennyit értek Mágnás Elza kincsei, elsősorban az ékszerek, amelyekért megfajították.

Összesen százharminckétezer nyolcszáz koronára becsülik az árverésre adott holmikot

Turcsányi Emília örökösei. Ebből az összegből a legnagyobb értéket az ékszerek képviselik, amelyek két csoportba foglalva szerepelnek: ékszerek, drágaságok, arany és ezüsttárgyak 43545 korona értékben és ékszerek 19015 koronára becsülve.

Mágnás Elza híres ékszerei tehát a lakásban fölhalmozott egyéb öt-vöskincsekkel hatvankétezer koronára becsülhetők.

Nagy értéket képviselnek még a lakásban volt diszbutorok — Schmidt Miksának híres diszbutorgyára van — ezeket harmincezer korona kikiáltási áron becsülik áruba. Ebben az összegben azonban nem szerepelnek a gobelének, amelyek külön ötezerháromezszáz koronát érnek. A Fő-utcai lakásban ezenkívül 971 koronát érő közönséges butora, 1250 korona áru szőnyege, 281 koronás függönyei, 1500 koronára értékelt diszfűggönyei, 157 koronára becsült disztárgyai voltak Mágnás Elzának. A lakásban talált képek 3540, a zongora 1600, a csillárok 1340 koronát értek. Negyvenkilencezer koronás lakásberendezés tette tehát kényelmessé a volt tót konyhaszolgáló életét és szerhatszáz koronás zongorán játszhatott, ha tudott! — A lakásberendezést kiegészítették még legyezők 480, edényfélék 485, bőröndök 345 korona értékben (Köztük van-e vajon a híres utazókosár, melybe a szőke leány holttestét gyömöszölték?) Könyvet ellenben a gazdag, fejedelmi pompájú lakásban összesen huszonöt korona értékben találtak.

Nyolc csoportba foglalják az árverési listában Turcsányi Emília ruháit, tolett tárgyait. Legnagyobb értékűek a ruhafélék között a prémek, amelyeket tizenkétezer négyszáz tíz koronára becsülnék. 2682 koronát és 50 fillért érnek Mágnás Elza kalapjai, prémes és toll kalapdiszei, 1152 koronát az elegáns toalettek, 1480 koronát a fehérneműk, 161 koronát a különféle toalettek. Cipője már nem maradt olyan sok a meggyilkoltak: a leltárban

összesen 68 korona értékű cipő szerepel. Huszonkét koronára becsülik Mágnás Elza ernőjét — ez sem kellett neki sok, hiszen mindig kocsin járt. — Végül egy husz koronás tétel ezt a rejtélyes címet kapta: vegyesek.

Ez Turcsányi Emilia hagyatéka, amelyért annyit kapaszkodott, zsongorogott a kurtizán pezsgős éjszakákon és későbbi csendesebb éveken és amelyért végül megfojtották.

Kossuth széttépett végrendelete.

(Háromszázezer korona a hagyaték. — Az inas vallomása.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 27.

Kossuth Ferenc végrendelete körül már-már bonyodalom keletkezett, szerencsére azonban ma délután teljesen tisztázódott az a kérdés, amely némi kellemetlenségre adhatott alkalmat, tudniillik az, hogy ki és miért tépte el Kossuth egyetlen végrendeletét.

Az V. kerületi járásbíróóság vezetője, Gráf táblabíró, akinek Kossuth Ferenc sógora, Kvassay Jenő miniszteri tanácsos tegnap a végrendeletet kihirdetés végett átadta, ma déli fél tizenkét órára megidézte Kossuth Ferenc özvegyét, fivérét és a két végrendeleti tanut, hogy vallomásukat a széttépett végrendelet ügyét tisztázza s ha akadályokba nem ütközik, előtűk kihirdesse.

Fél tizenkét ókor jelent meg a járásbíróóságban Kvassay Jenő miniszteri tanácsos, majd Fittler Dezső dr. ügyvéd Kossuth Ferencé és Kossuth Lajos Tódor képviselőjében. Az özvegy és a fivér nem jelentek meg személyesen. Miután Gráf ítélőtáblai bíró konstataulta, hogy a végrendeleti tanuk, Pallay Sándor dr. és Jakab Sándor dr. is megjelentek, megkezdődött a bírói eljárás.

— Közlöm az érdekeltekkel — mondotta a bíró, — hogy a bemutatott végrendelet három összetépett részből áll. Ugyancsak ketté van tépve a boríték is, a pecsét azonban ezen sértetlen állapotban van. Ugy az összetépett végrendelet, mint a boríték összeilleszthető és szabadon olvasható.

Kossuth Ferenc végrendelete abban az időben készült, amikor az özvegy még nem volt a felesége Kossuth Ferencnek. Kossuth végrendeletében özvegyét, akit menyasszonyának nevez, és fivérét, Kossuth Lajos Tódort teszi meg általános örökösévé. Bizonyos iratokat hagyományozott a Nemzeti Múzeumnak és nem feledkezett meg titkáraitól és szolgaszemélyzetéről sem.

Kossuth vagyona a végrendelet szerint megközelíti a háromszázezer koronát.

A végrendelet főbb rendelkezései a következők:

Főörökösöm — rendelkezik Kossuth Ferenc — özvegy gróf Benyovszky Sándorné, Kvassay Mária. A Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál letétben őrzött négy százalékos koronajáradékból annyit kapjon, hogy 8000 korona évi jövedelme legyen. Lajos Tódor fivérem ugyanabból annyit kapjon, hogy 2400 korona évi jövedelme legyen. A Leszámitoló banknál lévő folyószámlából kapjon Lili Scott (Nápoly) 2000—2000 koronát. A firenzei temetőben nyugvó első feleségem és leányom sirjának gondozására alapítványképen 2200 koronát hagyok. A fennmaradó összeg cselédségem jutalmazására fordítandó. Az ingóságok és ékszerek özvegy gróf Benyovszky Sándornéé legyenek, kivéve azokat, amelyeket özvegy Ambrozovics, Bélánéra, Ambrozovics Dezsőre, Ambro-

zovics Lajosra és Pallay és Jakab titkárokra hagy. Írásait — folytatja a végrendelet — és relikviáit a Nemzeti Múzeumnak, festményeit és a szobraikat a Szépművészeti Múzeumnak hagyja. A fennmaradó összegből hagy a temetésre is, ha a közrészvét nem intézné azt elég díszesen, de megjegyzi, hogy nagyobb összeget ne fordítsanak rá. A végrendelet végrehajtója Kvassay Jenő miniszteri tanácsos.

A végrendelet kérdésének teljes tisztázása végett több családi tanácskozás után délután fél négykor megjelent Fittler Dezső dr. ügyvéd Kálvin-tér 2. számú házában lévő irodájában Roth Zsigmond közjegyző, Kvassay Jenő miniszteri tanácsos, Ambrozovics Lajos nyugalmazott főispán, Pallay Sándor és Jakab Sándor titkárok, valamint Jancsók István, Kossuth inasa.

A közjegyző jelenlétében megtartott tárgyaláson Jancsók István előadta, hogy e hónap kilencedikén Kossuth egyenes parancsára, a gazdája által neki átadott kulccsal kinyitotta a szekrény fiókját, amelyben a végrendeletet őrizték és átadta a végrendeletet Kossuthnak, aki azt sajátkezűleg igyekezett széttépteni. Mivel azonban nem volt elég testi ereje ahhoz, hogy a vastag papírra irt és kemény borítékba tett írást széttépje, átadta neki és ráparancsolt, hogy ő tépje szét. Ő ezután Kossuth határozott és ismételt parancsára a végrendeletet oly módon tépte szét, mint ahogy a fiókban most megtalálták. A végrendeletet ezután visszatette a fiókba, a fiókot elzárta és a kulcsot átadta Kossuthnak.

A vallomásokat jegyzőkönyvbe vették a közjegyző pedig hitelesítette.

HIREK.

Ki lesz a függetlenségi vezére?
(Kossuth Lajos Tivadar a párthoz.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 26.

Ma délelőtt fél tizenkét órakor a függetlenségi párt küldöttsége felkereste Kossuth Lajos Tivadart, hogy a párt részvétét tolmácsolják. Kossuth Lajos Tivadar Ambrozovics Lajos kíséretében fogadta őket. Szentiványi Árpád megleghangu beszéd kíséretében fejezte ki a párt részvétét, melyre Kossuth Lajos Tivadar könyekig meghatva a következőket mondotta:

— Bátyám husz év óta szorosán összeforrt a függetlenségi párttal, amely az ő vezetése alatt lett nagy párttá, mely nemcsak az elvek hirdetésében, de megannyi esetben a valóság felé haladt a függetlenségi párt programjának megvalósításában. Elérkezett oda, ahol a oportunitás és az elvek feladása nélkül guvernementális párttá lehetett.

Talán távoli jövőre nézek, mert fájdalom, a jelen erre nem enged következtetni, de remélem, hogy ismét nagy és hatalmas lesz a függetlenségi párt. Bátyám elhunyt nagy veszteség a pártra is, de a hazára is. A név varázsa, amelynek fényéhez ő is nagyban hozzájárult, hatalmas tiszteletet biztosított számára. Önök ma a küzdőtéren vannak, önöknek vészre van szükségük. Tudom, hogy szerencsére van is olyan, aki minden tekintetben képes lesz a vezetésre.

— Óhajtom, hogy a legnagyobb sikerre vezesse önöket. Hiszen Önök tudják, hogy mire célzok. Én a hetven esztendőmmel, még mindig a cselekvés embere vagyok, tudom a legjobban, hogy a cselekvésben mindig nagy szerepe jut a lelkesedésnek, de még nagyobb szerepe a gondolkodásnak is. Az elhunyt mindig szem előtt tartotta a célt és a lehetőséget. Célt

sohasem kockáztatott, a lehetőséget sohasem cserélte össze a lehetetlenséggel. Ujólág köszönöm az önök szives részvétét.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Nyugaton sok helyütt eső, vagy zivatar várható, később hőszűnyedés valószínű. — Sürögnyprognózis: Nyugaton sok helyütt csapadék, zivatarok, később hűvösebb.

— A király egészsége. Tisza István gróf miniszterelnök ma délelőtt tizenegy órakor megjelent a delegációban, felment az elnöki emelvényre Zichy Ágost grófhhoz és közölte vele, hogy őfelségét jó színben és kedélyben találta. A király alig köhécsel már valamit, rendszeresen végzi napi munkáját és minden iránt érdeklődik. Remélhetőleg legrovidebb időn belül a betegségnek már nyomai sem fognak látszani.

— A pénzügyminiszter választói között. Nagybecskerekéről jelentik: Teleszky János pénzügyminiszter május 31-én Nagybecskerekre utazik és két napig marad választókerületében. A pénzügyminiszter nem fog beszámoló beszédet mondani, csak fesztelen érintkezést kíván folytatni választóival.

— A horvát bán a királynál. Skerlecz Iván báró horvát bán — mint Bécsből jelentik — ma délelőtt tizenegy órakor őfelsége Schönbrunnban magánkihallgatáson fogadta. A bán a horvát politikai helyzetről tett jelentést a királynak.

— Elégtétel Gerő Vilmosnak. Tegnap délután, mint az Aradi Közlöny jelentette, kardpárbaj folyt le Terstyánszky Károly hadtestparancsnok és Szmrecsányi György országgyűlési képviselő között. A hadtestparancsnok az egész tisztikar nevében kért és kapott elégtételt s ez a tény elégtételtől szolgál. Gerő Vilmos volt palotaőrségi tiszt, most honvédőrnagynak is, mert hiszen ő is egyik tagja annak a tisztikarnak, amelynek Szmrecsányi György tegnap a hadtestparancsnok személyében a legmesszebbmenő elégtételt szolgáltatva. Ezzel tehát az ellenzék föladata eddigi álláspontját. A hadtestparancsnok lemondásáról elterjedt híreket illetékes helyen a meghatározottabban megcáfolják.

— Durazzo csendes. Azok a hivatalos jelentések, amelyek Durazzóból érkeznek a helyzet javulásáról szólnak és egyre békésebb eseményekről adnak hírt. Ezekkel szemben azonban egy berlini távirat szerint a felkelők Durazzót is bevették. Az osztrák delegáció ma délutáni ülésén egyébként Forgách János gróf külügyminiszteri osztályfőnök kedvezően nyilatkozott az albán helyzetről.

— Zselénszky Róbert gróf villásreggeli. Budapestről jelentik: Zselénszky Róbert gróf és neje ma délelőtt a Városligeti Fasorban lévő palotájukban reggelit adtak, amelyen résztvettek József főherceg, Augusztia főhercegasszony, József Ferenc, Schebekó bécsi orosz nagykövet, Jedrzalovics Ádám lovag, Zichy János gróf és neje, özvegy báró Piret Lajosné és leánya, özvegy gróf Csabrijan Istvánné, Gagarin herceg és neje, Majtényi Anna udvarhölgy, Szápáry József gróf főudvarmester, Széchényi László gróf, Úxkhüll-Ghyllband gróf, Priklovsky Mihály orosz főkonzul és neje és még számosan az arisztokrácia köréből.

— Wagner Szigfrid adománya. Münchenből jelentik: Wagner Szigfrid kijelentette, hogy ő és neje a beyreuthi színházat teljes felszerelésével és a Wahnfried villát műkincseivel együtt örök alapítványként odaajándékozzák a német nemzetnek. Ez a válaszuk azokra a támadásokra, amelyeknek az utóbbi időben ki voltak téve.

— Százötven koronás csőd. A kolozsvári törvényelrendelte a csődöt a „Dick Áruház és Kereszmi R.-t.” ellen. A Dick-név a legkülönböző cégváltozásokkal kapcsolatban vált hirre Kolozsvárra. Ezért aztán nem is sok rem jósoltak a cégnek részvényszerűsággá válakulásához sem, ami alig egy évvel át történt meg. A csőd elrendelése a Maxner bécsi cég kérésére történt a passzív 60,000 korona körül járnak. Az aktívák szemből 40-50,000 koronát ha kiteszhető meggondolnóká Hunwald Lajos dr. üdöt nevezték ki.

— A szomi virágnap előkészületei nagyban folynak vöröskereszt egyesület választmányi tagjaap-nap után érkekezletre gyűlnek egybe Vhelyi Janka elnökléte alatt s behatóan meglilik a rendezés minden aprólékos részleteit, gyszerű s perpektívát vet előre a szombati napon. A közönség, úgy látszik, átérzi a vöröskereszt egyesület nemes intencióit. Hiszen vasárnap sikerétől függ, hány teljesen szmorsu tüdőbeteg juthat szanatóriumi kezhez. A tüdővészellenes akció jelszavával: „ak egy virágszálat a szegény tüdőbetegek” — veszik fel a fáradságos munkát Araciasszonyai és leányai s az egyszerű, de tetsz virággal, margarettával fogják megkínálni közönséget. Diszes hölgygárda fogja a virt árusítani s a jótékony virágvásárához atonazene fogja a legújabb népszerű dalokatszani. Szombaton délelőtt 11 órától 1 óráigkorzón tart a virágvásár, délután négy óráig pedig a korzón és a kulturpalota előtt. Rendezőség úgy határozott, hogy nem állítanak sátrakat, hanem nagy színes kerti-ernyőt szegélyezik a korzót és a kulturpalota el parkot.

— Főügyésztogatás a patronázsban. Sztaniszlowszky Iólf dr. nagyvárad kir. főügyész ma Köllefános kir. táblabíró s Keller Lajosnak, a Pónás-egyesület titkárnak meghívására Ecksberger Károly vezető kir. ügyész társaságát meglitette a Patronázs Orczy-utcai teleps a csecsemőgondozó intézetet. Mindkét izményről a legnagyobb elismerés hangján hatkozott a főügyész.

— Cserno János bibornoki kalapja. A tegnapi tartos konzisztóriumon — mint Rómából tiratozzák — tizenegy bibornost kreáltak. Ajj biborosok közt van Csernoch János hercprimás is, akinek notifikálását lovag Fransco Alessandroni Cermatori pápai nemes ter fogja hirül adni. Tegnapi este a pápai fut gyorsvonattal már el is indult Rómából. Isben tiszteleg Scapinelli nunciusnál s egy utóre kíséretében utazik Esztergomba, ahol ütörtök délután adja át nagy ünnepegs közbe Csernoch Jánosnak a bibor-kapiciumot.

— Főherce és grófnő. Berlinből igen érdekes eseményhíret jelentik. E szerint Oszkár herceg, Vilos császár ötödik fia eljegyezte Bassewz Ena Mária grófnőt, egy mecklenburgi dgazdag ősi arisztokrata családnak a tagját. A herceg, teljes nevéen Oszkár Károly Gusztá Adolf, huszonhatéves és gránátos kapitány. Az eljegyzés a grófi család kastélyában, Brissovban történt.

— Katonskodás elől a halálba. Makóról jelentik: Öre Sándor huszonegy éves fiatalember, akita napokban bevettek katonának, bár fájós a lba, elkekeredésében öngyilkos lett. Felakasztta magát, előzőleg azonban, mikor a számolyoz állt, két revolverrel jobbról-balról a halánskába lött. Azonnal meghalt.

— Házaság. Vlossák Vendel és neje leányát Vlossák Stefikét, Vekov Pétert június hó 7-én, délután négy órakor a vingai róm. kath. templomban vezeteli oltárhoz.

— Temeés. Ma délután négy órakor temették el Kosuth utca 1. számú házból Singer Izraelné, szültett Aszód Rozáliát. A hetvennégy éves urinót férjén és gyermekein kívül nagy rokonság, köztük a Singer, Schweiger és Eliás család gyászolja.

— Öngyilkosság a rendőrségen. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári rendőrség vasárnap délelőtre beidézt a főkapitányságra egy Kádárné nevű urinót, aki egy képződei tanár elvált felesége. Csoma Zsigmond dr. bűnügyi kapitány azt tanácsolta neki, hogy költözzék el Kolozsvárról, ahol a rendőrség nem szívesen látja. Alig mondta ki ezeket a szavakat a kapitány, az uriaszony egy füvegését rántott elő, kiitta a tartalmát s ájultan rogyott össze. Beszállították a belgyógyászati klinikára, ahol miután megállapították, hogy feloldott szublimát pasztillákat vett be, gondos orvosi ápolás alá vették.

— Földrengés Kassán. Kassáról jelentik: Ma este kilenc óra huszonhét perckor két, észak-déli irányu igen erős földrengés volt érezhető gyors egymásutánban. A lökések két három másodpercig tartottak és földalatti moraj kísérté azokat. A lakásokban a függőlámpák, órák és butorok megmozdultak. A lakosságot izgatottság fogta el, de nagyobb ijedelmet a lökések nem okoztak.

— Halál a Marosban. Balogh József hetvenkét éves szegényházi ápoló ma délben a Marosba esett. Az öreg a Maros partján ült s valószínűleg ittas állapotban bozuhant a folyóba. A partonállók látták a balesetet, de mire segítségére siethettek volna, Balogh már elmerült a habok között. Holttestét a víz később az Amerika vendéglőnél partra sodorta. Beszállították a temető halottas házába.

— Vojnich Oszkár temetése. Vojnich Oszkár a tragikus véget ért oroszánvadásznak holtteste csütörtökön, vagy pénteken érkezik Triesztbe az Elektra hajón. A holttest elszállításáról a portsaidi osztrák-magyar konzul gondoskodott. A hullát Szabadkára továbbítják, ahol szombaton vagy vasárnap fogják eltemetni. A végtisztességre már most nagy előkészületek tesznek.

— Újabb földrengés Cataniában. Cataniából jelentik: Ma reggel kilenc óra negyven perckor az observatórium szeizmográf készüléke erős földrengést jelzett.

— Névmagyarosítás. Leipniker László, az aradi-fürészgyár tisztviselője belügyminiszeri engedéllyel családi nevét „Gábor”-ra változtatta át.

— Munkásbaleset. Kovács István, a Csiler és Szathmáry-cég negyvenöt éves napszámosa több társával együtt a vasutállomáson ma délben nagy farönköket rakott kocsiira. Az egyik nyolc méter hosszú és hetven centiméteres átmérőjű farönk a kocsi elé tett deszkáról lecsuszott és elütötte a napszámost. A lábán, fején és egész testén súlyos sérüléseket szenvedett embert beszállították a közkörházba. Állapota életveszélyes.

— Pap Lajos fogorvosi gyakorlatát Andrassy-tér 20. szám alól, Andrassy-tér 7. szám alá (Réthy-ház, Minorita-templommal szemben) helyezte át. 2926

— A közelgő bérmlásra arany, ezüst ékszerek, órák a legszerényebbtől, a legelegánsabbig, igen mérsékelt árakban és nagy választékban szerezhetők be Igaz Sándor ékszerész-nél Andrassy-tér, Minorita-palota. Telefon 321. Alapítva 1902. 3105

— Tavaszújdonságok, elegáns kalapok, nyakkendők, harisnyák, uri fehérneműek, zsebkendők, gummikabátok, utazósapkák, az összes uri divatcikkek nagy választékban és legolcsóbban „Chic” uri divatüzletben Arad, Andrassy-tér 15. 1321

— Sokszorosítások, írásmunkák, fogalmazványok, beadványok, fordítások magyar-, német-, francia-, angol nyelvben legjutányosabban olvállal Engel írógépvállalata, Lázár Vilmos-utca 2. 657

— Ha rosszul érzi magát, igyék egy füveg eredeti Kárpáti-féle epenajtót, mely a legkiválóbb fájdalomnélküli gyomortisztító hámszer. Ize édes, hatása gyors és biztos 1 füveg utastással 40 fillér. 12 füveg franco K. 480. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárában Arad, Boros Beni-tér. 14

— Bérma ajándéku imakönyvek mélyen leszállított árban Krausz Paulinnál színház-épület.

— Keresk. tanfolyamomat Lázár Vilmos-utca 2. sz. a. Földes-palota mellett helyeztem át. Nappali és esti tanfolyamok. Díjtalan állás-közvetítés. Engel Mór tanfolyamvezető. 657

— Gyermekkosci gyári raktár Fischer-féle Nagyáruházban Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt. Fischernél legfinomabb, legmodernebb és legelegánsabb gyermekkosciak 20% al olcsóbbak lettek.

TARKASÁGOK.

(A pulzus.) Egy ismert aradi kereskedő közeli rokona nemrég súlyosan megbetegedett. A kereskedő — aki különösen a gabonaszakma terén otthonos — aggódo figyelemmel kísérte a betegség lefolyását, ott üdögélt a krízis perceiben a beteg ágya mellett és óvatosan meg-megfogta a lázasan vergődő nagybeteg kézsuklóját, hogy az érverés gyorsulását, vagy gyengülését kitapintsa. Egyszerre a beteg fölpillantott, láza megenyhült és fölismerte az ágya mellett ülő kereskedőt, aki akkor is épen az érveréseit számálta.

— Ugyan mit nézel — szólalt meg bágyad-tan a beteg — ehhez te úgy sem értesz, ez nem kurzus, ez pulzus.

(A borotva.) A fiatal férj — nemrég volt az esküvője — azzal vesződik, hogy a késői fölkelés és a korai hivatalba menés közti rövid idejében megborotválkozzék.

— Hallatlan — fakad ki szapponos ábrázatát fintorgatva. — Nincs egy hete, hogy ezt a borotvát vásároltam és úgy nyuza az arcomat, hogy az szörnyűség. Olyan életlen, mintha fából lenne!

— Csodálatos — álmélkodik a panaszt hallva a mézeshelet élő asszonyka — tegnap délután a tavalyi téli kabátomat bontottam szét vele és akkor még egészen éles volt...

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az izr. jótékony egyesület közgyűlése. Vasárnap délelőtt tartotta Arad város egyik legrégebb emberbaráti intézete, az aradi izr. jótékony egyesület rendezévi közgyűlést, amelyet egyesület az agilis elnöke Glück Károly vezetett. Az elnök megnyitója után az egyesület titkára beterveztette az egyesület múlt évi igazgatásáról szóló jelentését, amelyből kitűnik, hogy az egyesület állandó segélyekre 3849 koronát, rendkívüli segélyekre 4160 koronát, téli segélyekre 350 köbméter tűzifát és 785 korona készpénzt, szegény kereskedő és iparos tanonok felruházására 1472 koronát költött. Az általános tetszéssel fogadott jelentés felolvasása után bemutatta az elnök a számvizsgáló-bizottság jelentését, melynek alapján az elnökségnek a felmentvényt megadták és a közgyűlés egyhangulag köszönetet szavazott Wallfisch R. mia alaptöke kezelőnek és Ditrichstein Bernát pénztárosnak buzgó és odaadó tevékenységükért. Kohn S. N. indítványára a közgyűlés köszönetet mondott az elnökségnek az egyesület és annak feladatai érdekében kifejtett hasznos és eredménydus tevékenységükért. Weisz Dávid indítványára egyhangulag újból megválasztották a régi-tisztukart.

(*) Az aradi Máv. dalegylet pártoló tagjai tiszteletére június hó 6-án szombaton este 8 órai kezdettel a „Millenium” vendéglő nagytermében tartja hangversenyét. A hangverseny műsorába felvette a rendezőség a folyó évben, augusztus hó 13-16-án, Kolozsváron tartandó országos dalosversenyen előadandó kötött összkarokat is. Belépő-díj nem lesz, és a részletes műsort, minthogy külön meghívók nem bocsájtatnak ki, — a legközelebb fogjuk közölni.

Lázár Jenő

Fogtechnikai Irtme

ZRINYI-UTCA, B. BOHUS-PALO II. KAPU.
Szabad liffhasználat. Telef. 993. szám.

Vizsgázott fogtechnikus.

Foghuzás. Műfogak. Igthömés.

MULATSÁGOK

(=) Népünnepély a városligetben. Az Acsev. „Szárnyaskerek Dalkör” május 31-én (pünkösöd vasárnap), a 33-ik gyalogezred zenekarának közreműködésével mellett népünnepélyt rendez. A népünnepély programja szenzációt keltő számokból van összeállítva. Lesz hangverseny, kabaré tombola, gyermek- és női szépségverseny, velencei éjszakára emlékeztető tűzijáték és sok új bohóság, melynek látása meglepő szórakozást fog nyújtani. A népünnepély délután 2 órakor kezdődik és este 7 óráig személyenként 50 fillér, azontul éjfélig 1 korona a belépti-díj. Este 8 órai kezdettel a „Fehér Kereszt” nagytermében dalestélylyel egybekötött táncestély lesz, melynek belépti-díja személyenként 1 korona 20 fillér, családjegy 2 korona 50 fillér. 3296

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Ujaradi heti gabonavásár.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Ujarad, május 26.

Az időjárás — a kritikus Orbán nap is elmúlt — kedvező, ennek folytán a velésekről is jobb hírek érkeznek.

A gabonafizlet irányzata tartott.

Elkelt a mai piacon:

200 mm. buza	28.—28 60
300 mm. tengeri	14.—14 40
Róza	18.—
Árpa	14.—
Zab	15.—

Az árak száz kilogrammonként koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

1914. május 26.

Budapest, május 26.

Készárú.

Amerika egynegyeddel olcsóbb. 5 ezer mm. változtatlan.

Határidő.

	Déli sávlat	2 órai sávlat
Buza 1914. októberre	12 83	12 84
Róza 1914. októberre	9 78	9 74
Tengeri 1914. júliusra	7 70	7 72
Zab 1914. októberre	8 23	8 24

Budapesti értéktőzsde (május 26.)

Östrák hitel	805.50
Magyar hitel	788.—
4% koronajáradék	80.—
Östrák-magyar Államvasút	795.—
Szállóbank	401 50
Lászámitóbank	496 50
Esasi Bank	476.—
Magyar Bank	499.50
Barokkedelmi Bank	3625.—

Államvárnyai	683.—
Salgótarjáni	691.—
Köszöri Vasút	595.—
Áróni Villamos	809 75

Bécsi értéktőzsde (május 26.)

Östrák hitel	806.—
Magyar hitel	790.—
Östrák-magyar Államv.	690.50
Él vasút	84 75

A Temesvári Lloydársulat terménycsarnokának hivatalos árjegyzése (Árak 100 kilogrammonként korona értékben.) 1914. máj. 26. Buza 75 kilogrammos 26 23—26.80, 60 kilogrammos 26 40—26 57, 77 kilogrammos 26.60—26. 0, 78 kilogrammos 26 80—26 90. Róza (prima) 19 90—20.00. (közép) 19 40—19 60, Árpa (sérlező) —, (kavmány) 14 5—14.70, Zab (prima) 14.10—14.30, (közép) 12.40—12.50, Tengeri régi (magyar) —, (új) 14.40—14.60, (román) régi 14.70—14.80, új 10.30—10.50, (új) 10.50—10.70, (fehér) 6.50—6.60, (róza) 6.80—7.00

Feloldó szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR

Aspirin tabletta

fej és fogfájásnál, influenza, rheumánál stb. elismert fájdalomcsillapító szer: A valódi Aspirinnek sok az utánzata, azért kérjük, hogy az Aspirint „Bayer” féle Aspirin tabletta alakjában szerezzék be. Eredeti csomagolás 20 tabletta 4 0,5 gr. 1 kor. 20 fill. Minden tablettán az Aspirin szó látható. Az Aspirin szó védjegyzett, tehát a törvények szerint, más cég nem jogosult készítményeit Aspirin névvel megnevezni.

3958

D. Reisinger Ferenc

ügyvédi irodáját

Szabadság tér 21. szám alá helyezte át

Villany- és gáz-

berendezéseket olcsón vállalok Nagy raktár modern állásokban, szantali lámpákban, villany, gázizzólámpákba izzótestek, üvegek, prizma, rojtok és minden e sákmába vágó cikkben méreért árak kal. Költségvetések díjmentesen. Városi és megyei telen 627.

Kiváló tiszteltette

Návrády Éde

villany és gáz-szerelő
Arad, Boros Beni-tér 9 szám

Sirolin "Roche"

biztos hatású tartós köhögésnél, a légutak hurutainál, hörghurut és asthmánál. Influenza és tüdőgyulladások után a jóízű Sirolin "Roche"-al való hosszabb kúra megvéd az összes ártalmas következményektől. SIROLIN „Roche” oldólag és fertőtlenítőleg hat; elősegíti az étvágyat és emésztést. Sziveskejük a gyógytárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.

RADÓ GYULA

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN

ARAD.

Elismert legjobb szabásu divatbluzok

valamint

legújabb divatu fehér grenadin-, batist- és vászonruhák

Rövid divatfelöltő,
Sportkabátok,
Selyem felöltők,
Fehér kabátok,
Gyermek felöltők,

Leányka ruhák,
Pongyolák,
Aljak,
Lüster- és
Gummiköpenyegek

rendkívül nagy választékban.

1665

Gyászruhák és Gyászbluzok.

Szabott árak!

Telefon 238.

Hehs-féle Vasaschinabor.

Szuverén szer vérszegénység, sápkor, szédülés a vérszegénységből eredő idegbajok, idegrohamok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyöngeség ellen páratlan vértképző és vérjavító, biztos óvszer malárikus fertőzések és infekciókból eredő megbetegedések ellen ugy felnőtteknek, mint gyermekeknek. **Ára 2 korona 40 fillér.** — Készíti:

HEHS VILMOS

gyógyszertára

5187

ARADON, Batthyány-utca.

A Tavaszi erős napsugarak és szelek ellen

arc- és kéz bőrének megvédésére a leg-
hasznosabb az általános közkeveltségű

eredeti Kárpáti-féle

Benzoe Creme Ára 1 Kor.

és **Benzoe Tejszappan** Ára 70 fillér,

amely szeplőket, arcfoltokat és minden
arc tisztatlanságot az arcról meglepő
gyorsan letisztít.

Készíti és postán szétküldi

Kárpáti János

gyógyszertára

Arad, Boros Béni-tér 15. sz.

6 Kor. értékű rendelésnél postaköltség
nem számíttatik fel.

7031

Bérmálásra

arany-, ezüst-ékszerek, órák igen mérsékelt
árakban és nagy választékban szereshetők be

IGAZ SÁNDOR,

ékszerésznél, Minorita-palota. : Megyei és vá-
rosi telefon 321. szám. : Alapítva 1902 ben.

KNAPP SÁNDOR

kelmefestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézete. ARAD. Intézet: MAGYAR-UTCA 26. szám alatt. Felvételi üzlet: WEITZER- és KAZINCZY-UTCA sarkán. (A főpostával szemben.) Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölk.

Modern ruhafestés legújabb divatszínre, minta után. — Ruhatisztítás vegyileg, száraz úton. — Továbbá osipke- és szövet-függöny, szőrme, szőnyeg, butor-szövet, kézimunkák, kezyük stb. stb. tisztítása és festése. — Több évi külföldi gyakorlat. 6543

Magyar királyi államvasutak.

Arad-hegyaljai h. é. villamos-vasut.

MENETREND.

Érvényes 1914. május 1-től.

Arad-Budapest.								
Állomások	Téves		Szv.		Gyv.		Téves	
	I-III.	Szv. I-III.	Gyv. I-III.	Szv. I-III.	Gyv. I-III.	Szv. I-III.	Gyv. I-III.	
Arad ... ind.	4:51	9:29	6:20	5:00	8:20	11:42	4:15	
Sofronya ...	5:08	9:53		5:15		11:58		4:35
Kürtös ...	5:25	10:11	6:40	5:31		12:11		
Lőkősháza ...	5:44	10:29		5:48		12:26		
Bánhidí majr ...	5:52			5:58		12:33		
Országút ...	5:58			5:58				
Kétegyháza ...	6:08	10:42	7:04	6:01	9:03	12:44	4:59	
Ujkigyós ...	6:23	10:47	7:05	6:02	9:04	12:48	5:00	
Békés-Csaba ...	6:41	11:06		6:16		1:01		
Békés-Földvár ...	6:54	11:21	7:23	6:27	9:23	1:12	5:19	
Mezőberény ...	7:08	11:31	7:24	6:33	9:27	1:32	5:25	
Gyoma ...	7:58	11:43		6:49		1:46	5:37	
Mezőtar ...	8:01	11:44		6:50		1:49	5:39	
Pusztapó ...	8:17	12:03	7:43	7:00		2:01	5:48	
Pusztatényő ...	8:33	12:26	8:02	7:25	10:05	2:26	6:08	
Szajol ...	9:03	12:33	8:07	7:30	10:12	2:33	6:15	
Szelnék ...	9:13	1:00	8:27	7:56	10:17	3:01	6:55	
Ujváros ...	9:43	1:04	8:28	7:57	10:38	3:07	6:58	
Tápiógyörgye ...	10:13	1:25	8:45	8:20		3:30		
Tápiószéle ...	10:55	1:37	8:55	8:31		3:42		
Nagykátán ...	10:58	1:43	9:05	8:43		3:53		
Tápiószecső ...	11:12	2:05	9:18	9:00	11:23	4:10	7:08	
Tápiószéle ...	2:26	2:25	9:28	9:33	11:30	4:30	7:21	
Nagykátán ...	2:37	2:35	9:45	9:58	11:47	4:54	7:41	
Tápiószecső ...	2:47	3:07	9:46	10:02	11:48	4:53	7:40	
Tápiószéle ...	2:53	3:17		10:17		5:07		
Nagykátán ...	3:03	3:23		10:27		5:17		
Tápiószecső ...	3:13	3:33	10:16	10:51	12:16	5:43	8:07	
Tápiószéle ...	4:18	4:17		11:35		6:21		
Gyömrő ...	4:34	4:51		11:43		6:28		
Maglód ...	4:54	4:53		11:52	12:56	6:38	8:52	
Rákóczi ...	5:03	5:35	11:10	12:15		7:03	9:16	
Kőbánya fel. p. u.	5:16	5:35		12:23		7:17	9:30	
Budapest k. p. u.	5:28	5:41	11:20	12:30	1:25	7:28	9:40	

Arad-Téves.						
Állomások	Gyv.		Szv.		Gyv.	
	I-III.	Szv. I-III.	Gyv. I-III.	Szv. I-III.	Gyv. I-III.	Szv. I-III.
Arad ... ind.	12:47	2:15	4:06	11:14	7:59	6:30
Óthalom ...		2:28	4:19	11:27		6:42
Maroscsicsér ...	2:40	4:29	11:35			6:52
Gyerekek Méné ...	2:52	4:42	12:01			7:06
Ópales megálló ...	2:58					
Ópales ...	3:05	4:54	12:15			7:17
Radnabarakca ...	3:10	4:59				7:22
M.-Radna (6) ...	1:24	3:19	5:06	12:28	7:47	7:29
Milova-Odv. (1) ...	1:25	3:27	5:16	12:33	7:51	7:37
Milova-Odv. ...	3:42	5:30	12:38			7:50
Konop ...	3:54	5:43	1:00			8:01
Marosborsa ...	4:13	6:02	1:07			8:18
Tótvár ...	4:42	6:31	1:36			8:43
Soborsin ...	2:25	4:57	7:03	2:55	8:52	9:04
Zám ...	2:48	7:23	3:37	9:17	9:32	
Marsillye ...	3:13	8:11	4:11	9:23	10:10	
Déva ...	3:42	8:51	5:23	10:38	10:56	
Piski ... (6) ...	3:55	9:31	5:33	10:57	11:25	
Sziszváros ... (1) ...	4:03	9:58	6:00	11:22	11:25	
Alkenyér ...	4:24	9:58	6:30	11:53		
Alvincs ... (6) ...	4:56	10:42	7:17	11:25	12:40	
Gyalaférv. (1) ...	5:10	11:01	7:28	11:37	12:59	
Téves ... (6) ...	5:12	11:01	7:38	11:38	1:06	
	5:33	11:35	8:08	12:06	1:32	

Téves-Arad.						
Állomások	Szv.		Gyv.		Gyv.	
	I-III.	Szv. I-III.	Gyv. I-III.	Szv. I-III.	Gyv. I-III.	Szv. I-III.
Téves ... ind.	2:05	8:17	8:15	3:51	10:45	
Gyalaférv. (1) ...	2:30	8:42	8:40	4:17	11:07	
Alvincs ... (6) ...	2:47	9:01	9:01	4:34	11:26	
Sziszváros ...	3:39	9:52	9:52	5:26	12:18	
Piski ... (6) ...	4:02	10:21	10:21	5:59	12:40	
Déva ... (1) ...	4:17	10:41	10:41	6:15	12:44	
Marsillye (1) ...	4:33	11:00	11:00	6:31	12:57	
Zám ...	5:14	11:28	11:28	7:15	1:26	
Soborsin ...	5:48	12:38	12:38	7:51	1:54	
Marosborsa ...	6:22	1:37	4:15	8:28	2:25	1:19
Konop ...	7:08	1:58	5:07	9:08	2:48	
Milova-Odv. ...	7:21	2:35	5:21	9:28		
M.-Radna (6) ...	7:33	2:53	5:33	9:39		
Radnabarakca ...	7:53	3:09	6:13	10:00	3:23	
Ópales ...	8:05	3:28	6:21	10:14		
Ópales megálló ...	8:19	3:53	6:36	10:25		
Gyerekek Méné ...	8:33	4:18	6:53	10:37		
Maroscsicsér ...	8:45	4:38	7:06	10:48		
Óthalom ...	8:53	4:57	7:20	8:08	11:00	4:01

Budapest-Arad.								
Állomások	Gyv.		Szv.		Gyv.		Szv.	
	I-III.	Szv. I-III.	Gyv. I-III.	Szv. I-III.	Gyv. I-III.	Szv. I-III.	Gyv. I-III.	
Budapest kpu. ... ind.	7:05	7:50	1:35	2:10	5:00	9:28	11:25	
Kőbánya felső p. u.		8:00	1:45		5:14	9:43	11:51	
Rákóczi ...	7:20	8:07	1:51	2:23	5:14	9:43	11:51	
Maglód ...	7:40	8:34	2:15		5:28	10:03	12:11	
Gyömrő ...		8:44	2:24			10:13	12:21	
Mende ...		8:51	2:31			10:21	12:29	
Tápiószéle-Tápiószecső ...		9:03	2:42			10:31	12:39	
Tápiószecső ...		9:13	2:52			11:01	1:08	
Nagykátán ...	8:17	9:33	3:17	3:12	6:09	11:31	1:38	
Tápiószéle ...		9:51	3:32		6:23	11:41	1:48	
Tápiógyörgye ...		10:00	3:41		6:37	11:51	1:58	
Ujváros ...	8:46	10:13	3:58	3:41	6:43	12:13	2:08	
Szelnék ...	8:48	10:15	3:54	3:42	6:53	12:21	2:18	
Szajol ...	9:06	10:36	4:12	3:59	6:57	12:33	2:28	
Pusztapó ...	9:21	11:02	4:32	4:06	7:13	1:05	2:55	
Pusztatényő ...	9:37	11:25	4:51	4:19	7:27	1:13	3:13	
Mezőberény ...	10:12	12:06	5:40	4:50	7:53	1:23	3:18	
Mezőtar ...	10:13	12:10	5:44	4:51	8:01	1:23	3:18	
Gyoma ...	10:37	12:34	6:11	5:10	8:25	1:23	3:18	
Mezőberény ...	10:44	12:41	6:19	5:11	8:33	1:23	3:18	
Békés-Földvár ...	11:05	1:07	6:43	5:38	8:53	1:23	3:18	
Békés-Csaba ...		1:16	6:55	5:38	9:03	1:23	3:18	
Ujkigyós ...	11:23	1:31	7:13	5:50	9:23	1:23	3:18	
Kétegyháza ...	11:27	2:05	7:33	5:57	9:33	1:23	3:18	
Országút ...		2:17	7:45		9:43	1:23	3:18	
Bánhidí majr ...	11:45	2:28	7:57	6:16	9:54	1:23	3:18	
Lőkősháza ...	11:46	2:33	7:53	6:17	9:54	1:23	3:18	
Sofronya ...			8:07			1:23	3:18	
Arad ...	12:32	3:31	9:05	6:53	10:53	1:23	3:18	

Arad-Nagykikinda											
Odá.				Állomások				Vissza.			
Vv.	Szv.	Vv.	Vv.					Vv.	Vv.	Szv.	Vv.
6716	6702	6712	6714					6713	6711	6701	6715
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.					I-III.	I-III.	I-III.	I-III.
	6:25	1:00	7:21	Arad				5:50	11:12	3:15	
	6:43	1:18	7:38	Ópales				5:58	10:57	3:01	
	7:01	1:36	7:55	Zádorlak				5:58	10:30	2:40	
	7:09	1:47	8:03	Ópales				5:58	10:18	2:32	
	7:29	2:12	8:18	Piski				5:58	10:05	2:21	
	7:43	2:27	8:33	Németes				5:58	9:40	1:58	
	7:51	2:36	8:41	Ménfőcsanak				5:58	9:28	1:49	
	8:04	2:49	8:54	Temesnagykikinda				5:58	9:13	1:38	
4:04	8:37	3:21	9:23	Perjámos				5:58	8:45	1:12	9:17
4:20	8:51	3:37		Pécsak				5:58	8:13	12:48	9:23
4:48	9:19	4:10		Lovrin				5:58	7:52	12:31	8:54
5:20	9:50	4:44		Nagykikinda				5:58	7:07	11:55	8:23
5:53	10:18	5:17		Arad				5:58	6:30	11:25	7:53

Pankota-Gyerekek-Arad															
Állomások	Szv.			Gyv.			Szv.			Gyv.			Szv.		
	I-III.	Szv. I-III.	Gyv. I-III.	I-III.	Szv. I-III.	Gyv. I-III.	I-III.	Szv. I-III.	Gyv. I-III.	I-III.	Szv. I-III.	Gyv. I-III.	I-III.	Szv. I-III.	
Pankota ... ind.	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	
Muzsika ...	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	
Gálos ...	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	
Világos ...	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	
Livada ...	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	
Kovácsi ...	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	
Aradkővi ...	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	
Gyerekek ...	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	
Szabadhely ...	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	
Maroscsicsér ...	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56	10:48	12:11	2:36	6:56		

Uj villanyvilágítási vállalat.

A n. é. közönséget értesítem, hogy kerékpár és mechanikai üzletemet **villanyvilágítási vállalat** néven bővítettem ki. — Elvállalok mindenemű villanyvilágítási berendezéseket legjutányosabb árakban egy új épületeknél, mint magánlakásokon.

GARTNER SAMU

villanyvilágítási vállalkozó és műszerész 8778

Arad, Weltzer János-u. 2. Telefon 751. Legnagyobb kerékpárraktár.

Keresse fel ön is Gara Miklós

saját műhelyében készült 3360

férfi-, női- és gyermekcipő-üzletét

a Hunyadi- (volt Fekete kutya) utca 3. szám alatt levő házban, ahol állandó nagy választék van a legjobb minőségű bőrökből készült színes cipőkből. — Javítások és megrendelések szintén pontosan készíttetnek. Szíves pártfogást kér: Gara Miklós, Hunyadi-utca 3.

ALAPITTATOTT 1889-BEN

Várhol László

úri és női cipész Arad, Weltzer János-utca 2. szám. (Minorita-palota.)

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy a tavaszi időnyre már megérkeztek a bőrkülönlegességek. Elvállalok a legújabb divat szerint **férfi-, női- és gyermekcipők** készítését, valamint Orthopéd-cipőket fájós lábakra. — Megrendelések 48 óra alatt eszközöltetnek. Visszamaradt cipők jutányos áron kaphatók. Becses pártfogást kér a legmélyebb tisztelettel

VÁRHOL LÁSZLÓ,
a legeset honvédezőred tisztikarának szállítója.

Kalmár József

villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 3. sz. Telefon 242. Telefon 243.

Ajánlja

költözők figyelmébe

villanyos világítás berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:

Villanyos csillárokat, villanyos fűszedényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszűtő vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villanyos cikkeket. 451

3800 bolgár

100 évnél idősebb! E balkán nép keménysege és ezen magas életkornak teljes erőben való elérése titka: a

„YOGHURT.” Ez egy tejből készülő, rendkívül táperejű étel, mely a szervezetre csodálatos erősítő és gyógyító hatással van; nagyon egyszerű a készítési módja, amellel ropant olcsó, mert házilag előállítható tiszta tejből. — Irjon azonnal egy levelezőlapot **BAUMANN tejgazdasága, Nagyszeben 2.** címre és ingyen kapja meg „A YOGHURT jelentősége mint táp- és gyógyszer” című füzetet. — Azonkívül kap 5 phloa „Baumann-féle YOGHURT-ferment”-et (elegendő 5 liter Yoghurt előállítására) és utasítást a bolgár Yoghurt készítéséhez, ha 1 korona 60 fillért is beküld bélyegeken vagy postautalványon. 9409

Ideggyöngye férfiak

kérjenek ezen baj azonnali megszüntetését tárgyaló ismertetőt. 40 fillér postabélyeg csatolása mellett. Nem belsőleg beveendő gyógyszer. Cim 2925

„NOVA MECHANIKA 115.”
Budapest — Főposta — Flókbérlet 40.

Nagymennyiségű

maculatura

jutányosan eladó.

Láb- és kézizzadás

biztosan és leggyorsabban elmúlik, a „Peppo” folyadék és „Peppo” hintőpor segítségével.

Szárit! . . . Szagtalanít!!

Peppo folyadék ára használati utasítással 1 kor.
Peppo hintőpor 70 fillér.

Legfájdalmasabb tyukszemétől

is 3 nap alatt mindenki megszabadul a Hájor-féle ANAGALLIN használatával. — Kezelése igen egyszerű, nem piszkít, nem ragadós. A beszerzésnél vigyázni kell az ANAGALLIN szóra. Ára használati utasítással együtt 70 fillér.

Poloskák

kiirtására a legsikeresebben és teljesen csak a „Phenolsav”-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, még a petéit is kiirtja. Ára 1 üvegnek 70 fill.

Legjobb fekete hajfestő

a „Melogen”. Egy pár perc alatt bármely haját, vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára 2 korona. 741

A fenti szerek kaphatók a készítőnél **Hajós Árpád** gyógyszer-tárában

ARAD, Andrásy-tér 22. sz.
Alapított 1886. évében az Aradmegyei Közkórház számára.

Valódi perzsa szőnyegek

az 1914. évi törvények és egyéb előírások szerint
Egy szőnyeg 7 kor.
2. n. sz. szőnyeg 10 kor.
teljes méretű szőnyeg 15 kor.
(kék, sárga, és egyéb) 17 kor.
Egy szőnyeg kék szőnyeg 20. — Kert, szőnyeg felhőszőnyeg, kék szőnyeg, melyek a gyári árakon, nől koronán szőnyegek stb. gyári árakon, mint megvásárolható és szőnyeg cég mindenütt ismert postabélyeg raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
Az előzők a melyek a megvásárolt évek, ha szőnyegkérdést követően Siegel-Imhof cég, nől, a gyári piaca rendel meg, igen jelentős nyereséggel, legolcsóbb árak. Örökös választék. Minták, ingyenes kiszállítás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen trisz árban

9461

Költözők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket csillárokkal együtt, kedvező feltételek mellett szerel és szállít 3361

Koch Dániel

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.

Valódi perzsa szőnyegek.

Egy török kereskedőtől bizonybányba átvett **valódi perzsa szőnyegek** — parti áru — még egy néhány napig előnyös árakon eladatnak.

Bohn Károly

üzletében Arad, Szabadság-tér 20. Telefon 760. 3391

HA FÁJ

a melle és köhög, ha légzése nehéz és éjjel izzad, használjon:

„TURULIN”-t

Ára 2 korona 60 fill.
Egyedüli tóraktár:

Wajdits György

„Turul” gyógyszer-tára Arad, Karolina-utca és Ferenc-tér sarok. 6948

Amortisatiós kölcsönt szerzek

földbirtokra I. helyre 100-700 ezer koronáig

Schwarz Soma
Arad, Karolina-utca 7. I. emelet.

1606-914. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonata.

Az ujaradi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Crisán Aurél ujaradi ügyvéd végrehajtónak Lázár Mlucz gyám által képviselt kiskoru Lázár Demeter temesfűzkuti lakos végrehajtást szenvedett elleni 65 kor. 57 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyben az ujaradi kir. járásbíróóság területén levő a I. a temesfűzkuti 4. sz. tjkvben A II. 1-5. sor 526, 712, 778, 856, 1184. hrsz. alatti ingatlanból kisk. Lázár Demetert illető $\frac{3}{4}$ rész jutalék 1936 kor. II. a temesfűzkuti 4. sz. tjkvben A III. 1. sor. 324-325. hrsz. alatti ingatlanból kisk. Lázár Demetert illető $\frac{3}{4}$ rész jutalék 640 korona. III. a temesfűzkuti 4. sz. tjkvben A I. 1. sor. 1412. hrsz. alatti ingatlanból kisk. Lázár Demetert illető $\frac{3}{4}$ rész jutalék. 414 kor. kikiáltási árban Temesfűzkut községben 1914. évi augusztus hó 5. napján d. e. 9 órakor bírói végrehajtási árverésen el fog adatni.

Az árverési feltételek ezen telekkönyvi hatóságnál és Temesfűzkut község előjáróságánál tekinthetők meg.

Ujaradon, a kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál 1914. évi május hó 18-án.

Kövér sk.,
kir. járásbíró.

8414

12157-1914.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi minster urnak 60040/24-1914. sz. alatt kelt leirata alapján a báró Wüllersdorf-Urbair Bernát altengernagy által két szegény beteg tenge. északon segélyezésére létesített alapítványra vonatkozólag pályázatot hirdetünk.

A pályázati hirdetmény hivatalos órák alatt a városi levéltárban megtekinthető.

Arad sz. kir. város tanácsától 1914. évi május hó 16-án.

A városi tanács.

Nyomtatványok

széles és számos kivitelben készülnek

Az Aradi nyomda r.-t. nyomdájában

ad 7165 - 1914

Hirdetmény.

A honvédelmi minster az 1914. évi LXIX. t. cz. 4. §-a alapján a vérocsuk területén található és folyó évi április hó 28-tól május hó 5-ig összeirt ló. öszvér, öszvér-szamar és szamar valamint az ezekhez tartozó máhás állat felszerelések osztályozását rendeltetvén el, ezen ló-osztályozás megtartására folyó évi május hó 26 tól június hó 2-ig terjedő időt jelölik meg.

Felhívjuk a lótulajdonosokat, miszerint a lóosztályozásra vonatkozó alábbi rendelkezéseket pontosan betartsák.

A lóosztályozás a nagy vásártéren a honvédhuszár-laktanyával szemben-fog megtartatni a következő sorrendben:

május 26-án a Belvárosban és az Ujtelep külváros részben;

május 27-én a Sarkad külvárosban;

május 28-án az Erzsébet külvárosban;

május 29-én a Pottura és Sága külvárosokban;

május 30-án a Gáj külvárosban és

június 2-án a külhatárban található lovak lesznek elővezetendők.

A lóosztályozás minden nap reggel 8 órkor kezdődik.

A már összeirt lovaka' kézen és egyenként kell elővezetni és egyúttal a lovakhoz tartozó máhás állat-felszereléseket is be kell mutatni. Nyilvántartó-lappal ellátott lovakkal a nyilvántartó-lapot is el kell hozni.

A lóbehívás eseté e szabványosnak megállapított árak a következők: háts lovakért 880 korona, hámos lovakért 1050 korona, máhás állatokért 500 korona

A lóosztályozó bizottság katonai képviselője a már összeirt járműveket, valamint a szerszámokat és máhás állat-felszereléseket, a birtokosnál megtekintheti.

A megtekintéssel megbízott katonai képviselő nyílt paranccsal fogja magát igazolni.

A ki a lovaknak az osztályozá-hoz való vezetése és a máhásállat felszerelések bemutatása tekintetében fennálló törvényes rendelkezéseknek nem tesz eleget, kihágást követ el és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik.

Arad, 1914. május 18-án.

A városi tanács.

Alulirt helyen
eladó égetett téglá

malternak való homok, egy homokbánya és a Mosóczy-telepen több kisebbszerű ház szép nagy kerttel kedvező fizetési feltételek mellett. 3890

Flórián-utca 6b sz.
3-ik ajtó alatt.

1605-1914. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat

Az ujaradi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Crisán Aurél ujaradi ügyv. által képviselt Ujarad és vidéki népbank ujaradi cég végrehajtónak Steingasser Miklós és neje szül. Maszny Erzsébet kissezentmiklósi lakos végrehajtást szenvedett elleni 4000 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyben az ujaradi kir. járásbíróóság területén levő a kissezentmiklósi 180. sz. tjkvben A I 1 sor 416-417. hrsz. alatti Steingasser Miklós és neje szül. Maszny Erzsébet nevében álló ingatlan azaz a feltétellel, hogy a 8434/918. sz. végzással C. 21. alatt Maszny József javára bekebelezett szolgálmi jog nem érintetik. 901 kor. kikiáltási árban Kissezentmiklós községben 1914. évi Julius hó 29. napján d. e. 9 órakor bírói végrehajtási árverésen el fog adatni.

Az árverési feltételek ezen telekkönyvi hatóságnál és Kissezentmiklós község előjáróságánál tekinthetők meg.

Ujaradon, a kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál, 1914. évi május hó 18-án.

Kövér s. k.
kir. járásbíró.

8413

Bérma ajándékokat

arany-, ezüst- és ékszer tárgyokban
ajánl

Farkas-Streicher

Arad, Tökölly-tér (Katalin-fürdő épület)

— Alapított 1898. —

Olcsó árak.

Olcsó árak.

Apró hirdetések.

Az Aradi Közlöny részére hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban József főherceg-ut 22. (Bejárat a Kossuth-szoborral szemben.) Továbbá

BUDAPESTEN:

Blockner I. IV., Semmelweis-u. 4. sz.
Györi és Nagy VII., Erzsébet-körút 5. sz.
Jaulus és Társa V., Dorottya-u. 11. sz.
Mosse Rudolf VI., Andrassy-ut 2. sz.
Tenczer Gyula IV., Szervita-tér 8. sz.
Schwartz József VI., Andrassy-ut 7. sz.
Hogyi Lajos VII., Király-u. 67. sz.
Eckstein Bernát VII., Erzsébet-körút 38.
Mezei Antal IV., Eskü-ut 5. sz.

NAGYVÁRADON:

Hegedüs Hirlapiroda Rákóczi-ut 5.

TEMESVÁR—BELVÁROSBAN:

Engel Jenő hirdetőiroda vállalata Jenő herceg-utca.

BÉCSBEN:

Haasenstein & Vogler I. Neuer-Markt No 2.
M. Duckes Nachf. I., Wollzeile No 9.
Rudolf Mosse I., Sollerstraße No 2.
Eduard Braun Rothenturmstr No 9.
Heinrich Schalek I., Wollzeile 11.
Bock & Herzfeld I., Adlergasse No 6.

BERLINBEN:

Dr. Jr. F. C. Ellmenreich Berlin-Vilmersdorf, Holsteinische Str. 82

Azon apróhirdetésekre vonatkozó ajánlválók, ahol a hirdetés mellett: „Bővebbet, vagy cím a kiadóban” áll, közelebbi adatok elvashatók az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalának előcsarnokában elhelyezett táblán.

HÁZASSÁG.

Független,

szép fiatal orosz hölgy 150.000 kor. hozomány, később még nagyobb örökség, azonnal férjhez menni óhajt. Vagyon, vallás mellékes, de csakis komoly ajánlatokra válaszol. „Hymen,” Berlin, Elisabethstrasse 66. 2950

LEVELEZÉS.

Kiadóhivatalunkba

a következő jelgés levelek érkeztek:

- „Remény”.
- „Pénztárnok”.
- „Tisztaság”.
- „Állandó lakó”.
- „Házi kisasszony”.
- „Tavaszi”.
- „Marenne 25”.
- „Piros szegfű”.
- „Gyöngyvirág”.
- „26 éves”.
- „Bohó”.
- „Árvaleány”.
- „Olcsó munkaerő”.

Megértés

Szombati levelére a vasárnapi számban választam, talán elkerülte a figyelmét? Mai számban jelzett levelét sajnos nem kaptam meg, várom újabb válaszát, kéacsók. 3411

INGATLAN.

Házeladás.

Urbán Iván-utca 38. számú (volt Fejtsze-u.) sarok telek és ház, könnyű feltételek mellett, szabad kézből eladó. 3229

Eladó

szőlő Paulson 3 1/2 hold teljesen termő, 1 1/2 hold parlag kőnával és berendezéssel együtt. Bővebbet Csernovics Péter-utca 6. sz. Telefon szám 582. 3415

ALKALMAZÁST NYER.

Főzönőt

keresek junius 1-re 28—30 kor. fizetéssel. Cím a kiadóhivatalban. 3408

ALKALMAZÁST KERES.

Kereskedelmi

végzett kisasszony állást keres. Cím Kállay E. Széchenyi-u. 8. 3420

KIADÓ LAKÁS.

As Andrassy-téren

az első emeleten, a főtér közelében, egy utcai lakás azonnalra, vagy augusztus hó 1-re kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

ÜZLETEK.

Jó forgalmu

vegyeskereskedés, trafik és italmérési engedéllyel eladó. Cím a kiadóban. 3278

Egy

jó fűszer üzlet korlátolt italmérés, trafik és nagy bélyegeléssel, más vállalat miatt eladó. Bővebbet Szilágyi Albert, József főherceg-ut 13. 3279

Vidéki nagyobb községben

egy jóforgalmu egyedül álló vendéglő 3 vendégszobával teljesen butorozva még 4 évi bérleti szerződéssel átadó. Bővebbet Körösvölgyi Pálkarakatár. Andrassy-tér 5. Telefon 651. 3416

Sütődő

jóforgalmu házal együtt olcsón eladó. Esetleg a ház külön is eladó. Cím Szabó Mihály Borosbes. 3407

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Egy doboz

100 darab hártyalen levélpapír, 50 papír és 50 selyempapír béléssel borított egy koronáért kapható Ingusz I. és Fla könyv- és papírkereskedésében. Telefon 517. 1941

8 és 6 lóerős

jókarban levő kijavított gazdasági gépjármű gőzcseplőgarnitúra felszerelve, ugyszintén 6 lóerős 2 éves Nicholson-féle benzinnmotoros garnitúra és több 3, 4, 5 lóerős benzinnmotorok új és használtak, kedvező feltételekkel eladó. Barza Testvérek gépkereskedőknél Boros Béni-tér 1. sz. Telefon 604. 3417

Házi asszonyok figyelmébe.

Ajánlom nagymennyiségű elsőrendű friss disznósír készletet, melyet 5 kgos vételeknél kgként K 132 árusítok. Nagyobb rendelés esetében a zsírt házhoz szállítom. Tessék a vételt megkísérteni és meggyőződnek a zsír kitűnő minőségéről. Stritt Ferenc mészáros Ujarad, Rákóczi-u. 136. 3380

Veszek

a legmagasabb árban uraktól levett férfi ruhát, utazó és városi bundát valamint mindenféle egyenruhát. Bleier Ignácz, ruhakereskedő Szent Pál-utca 12. 2888

Bérmálásra

arany, ezüst ékszerek, órák, igen mérsékelt árakban és nagy választékban szerezhetők be Igaz Sándor ékszerésnél Minorita-palota. Alapítva 1902. évben. Megyei és városi telefon 321. 3263

Legfinomabb

szepességi málna-szőrp különként 2 kor., üveg 20 fill. Citrom-szőrp különként 2 korona. A citrom-szőrp egy-két evőkanálnyi mennyisége alkalmas egy pohár legfinomabb limonádé előállítására. Szeder-szőrp különként 2 kor. 40 fill. Ribizke-szőrp 2 kor. 40 fill. Földes Kelemen gyógyszerháza Arad. 1224

KÜLÖNFÉLE.

Szőrmér, ruhaneműk,

szőnyegek megóvására ajánlunk molykeveréket 20 és 40 filléres csomagokban, legfinomabb resublimált Naftalint, kiló 1 korona. Terpentín olajat kiló 2 korona. Pechsuli levelet, kiló 2 korona. Rovarport szorító dobozokban 20 fillér. bádóg dobozokban 80 és 60 fillér. Légy irtó szerek, légyfogókat, Zacherlint, stb Földes gyógyszerháza Deák Ferenc utca, Hens gyógyszerháza Batthyany-utca. 1224

Eserjőftü

gyomor elixir Emésztési zavarok, étvágytalanság, felfuódás, gyomorégés, emelygés, hányás, hányinger, szédülés, gyomorgörcsök, székrekedés, bélröngyöség, bélérgek (gilliszta) bálbacteriumok ellen. Ára 1 és 2 korona Rak-tárak Hehs Vilmos gyógyszerháza Aradon, Battanyany-utca és gatori Földes Kelemen gyógyszerháza Aradon, Deák Ferenc utca. 5180

Mindenki olyan öreg,

aminőnek látszik, aki nem akar megöregedni, használja a Földes-féle Hair regenerator, ezen készítménytől minden ősz haj visszanyeri eredeti színét. Nagy üveg ára 2 korona. Földes gyógyszerháza, Aradon. Összes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Batthyany-utcai gyógyszerházában. 1224

11059—1914 kb. sz.

Hirdetmény.

A selyemhernyó tenyésztés előmozdítása és védelme tárgyában közhírré teszem, hogy a selyemhernyó tenyésztéssel foglalkozók között, köztereken vagy utcákon lévő szederfákrol tekintet nélkül arra, hogy foglalkozik-e hernyó neveléssel vagy nem az illető kinek háza előtt a szederfa áll, szabadon szedhetnek lombot; kivéve azon szederfákat, melyeknek törzse 10 cm. átmérővel nem bírnak és lombjaik méz és rézgálcseverékkel permetezve vannak.

Ki selyem tenyésztési célra a lombzedést jogtalanul megakadályozza vagy a lombot megfertőzés által selyemtenyésztési célra használhatatlanná teszi, az 1894. évi XII. t. c. 95. § d. pontjába ütköző kihágást követi el és 20 napi elzárásra átváltoztatható 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel lesz büntetve. Arad 1914. évimájus hó 17-én.

Green
főkapitány.

Bérma ajándékok legolcsóbb beszerzési forrása 3059

Losonczy Lajos és Tsa

Órák- és ékszerészeti Szabadság-tér 1. szám.

Arany női órák	12 koronától
Arany nyakláncok	10 koronától
Aranygyűrűk	6 koronától
Arany fűgők	5 koronától
Flu ezüst óra	8 koronától
Nikkel óra láncsal	4 koronától stb.

Szíves pártfogást kér

Losonczy Lajos és Tsa

Órák és ékszerész.

FOGAK

kiszása, tömése, fogsorok, aranyhidak és koronák ideálisan szépen, régásra kitűnően, készülnek 6091

HALMOS

fogtechnikai termében Asztalos Sándor-utca 10. sz. (Szabadság-tér és Asztalos Sándor-utca sarok,

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon n. 638.

Mindenki azt mondja már; hogy szeplők, májfoltok

és minden arctisztatlanságok eltüntetésére legjobb az eredeti Kárpáti-féle

Benzoe tejszappan ára 1 korona. Benzoe tejszappan ára 70 fillér.

Főraktár: 4676

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszertára
ARAD, BOROS BÉNI-TÉR.

PÁRISI SALON 1914.

ANGOL és GENRE képes lev. lap

UJDONSÁGOK érkeztek!

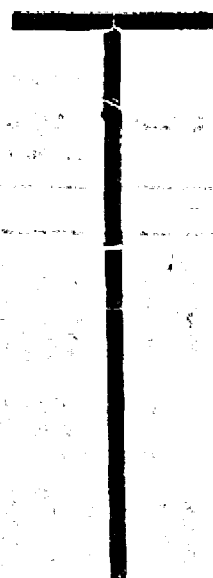
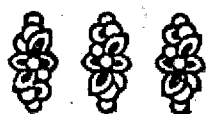
JÁMBOR

papírüzletébe,
Andrassy-tér 3.

Tabajdi-utcai oldal 1221

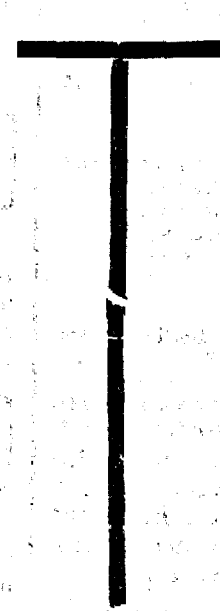
Tekintse meg kirakatait!!

**Szigoruan
szabott árak**

**Megyei és vá-
rosi telefon
421.**

421.

Urasági libériák és kocsis öltönyök.

Legnagyobb választékban kitűnő ma-
gyarszabó munkával, legolcsóbb szabott
árak mellett legjobban beszerezhetők

Szántó Mór és Társa Arad,

Színház-épület Aczél Péter-u. sarok!
Nagy képes árjegyzéket bérmentve
bárhova küldünk.

3309